

บทที่ 3

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 การศึกษาผลของน้ำมันระเหยจากผลมะเขັนเมื่อให้น้ำมันระเหยแบบสะสม (cumulative dose) ต่อการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบหลอดเลือดแดงใหญ่ของหนูขาวที่แยกออกจากกาย

1.1. ศึกษาผลของตัวทำละลาย (0.1% tween 80 ในน้ำ) ต่อการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบหลอดเลือดแดงใหญ่

เมื่อหลอดเลือดหดตัวครั้งที่แล้วให้ 0.1% tween 80 ในน้ำ แบบสะสม 2.56×10^{-6} , 5.76×10^{-6} , 1.29×10^{-5} , 2.91×10^{-5} และ 6.4×10^{-5} $\mu\text{l}/25 \text{ ml}$ ซึ่งเท่ากับปริมาตรตัวทำละลายของน้ำมันระเหยที่ใช้ในการศึกษา ไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการหดตัวของหลอดเลือดแดงใหญ่ ที่ทุกความเข้มข้นของ 0.1% tween 80 ในน้ำ (ภาพที่ 13)

1.2. ศึกษาผลของน้ำมันระเหยที่ละลายใน 0.1% tween80 ในน้ำ ต่อการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบหลอดเลือดแดงใหญ่ ในสารละลาย Ca^{2+} free Krebs-Henseleit solution

เมื่อให้น้ำมันระเหยแบบสะสม 7.68×10^{-5} , 1.73×10^{-4} , 3.88×10^{-4} , 8.75×10^{-4} และ 1.92×10^{-3} $\mu\text{l}/25 \text{ ml}$ กล้ามเนื้อเรียบหลอดเลือดแดงใหญ่หดตัวเพิ่มขึ้นจนถึง maximum contraction ต่อจากนั้น ตั้งเอาน้ำมันระเหยออกให้หมด แล้ว incubate ใหม่ ในสารละลาย Ca^{2+} free Krebs-Henseleit solution เมื่อหลอดเลือดมีการหดตัวครั้งที่แล้วให้น้ำมันระเหยแบบสะสมเช่นเดียวกับตอนแรก

พบว่า ในสารละลาย Ca^{2+} free Krebs-Henseleit solution เมื่อให้น้ำมันระเหยแบบสะสมไม่พบการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบหลอดเลือด เมื่อเปรียบเทียบกับก่อนการเปลี่ยนน้ำยาหล่อเลี้ยง

เป็น Ca^{2+} free Krebs-Henseleit solution (ภาพที่ 14) ที่ทุกความเข้มข้นของน้ำมันระเหย ซึ่งการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบหลอดเลือดมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$)

1.3. ศึกษาผลของน้ำมันระเหยที่ละลายใน 0.1% tween 80 ในน้ำ ต่อการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบหลอดเลือดแดงใหญ่ เมื่อให้ร่วมกับ prazosin 1×10^{-7} M

เมื่อให้น้ำมันระเหยแบบผสม 7.68×10^{-5} , 1.73×10^{-4} , 3.88×10^{-4} , 8.75×10^{-4} และ 1.92×10^{-3} $\mu\text{l}/25$ ml กล้ามเนื้อเรียบหลอดเลือดแดงใหญ่หดตัวเพิ่มขึ้นจนถึง maximum contraction ต่อจากนั้นล้างเอาน้ำมันระเหยออกให้หมด แล้ว incubate ใหม่ จนหลอดเลือดมีการหดตัวถึง baseline และคงที่ แล้วให้สารยับยั้งการหดตัว prazosin 1×10^{-7} M นาน 5 นาที หลังจากนั้นให้น้ำมันระเหยแบบผสมเช่นเดียวกับตอนแรก

พบว่า แรงหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบหลอดเลือดจะลดลง ภายหลังจากให้ prazosin (ภาพที่ 15) โดยการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบหลอดเลือดจะลดลงจาก 14.34 ± 11.42 % , 48.76 ± 13.02 % , 78.20 ± 10.33 % , 100 % และ 94.37 ± 10.08 % เป็น 0 % , 1.44 ± 2.69 % , 28.93 ± 12.31 % , 58.96 ± 10.64 % และ 66.26 ± 11.71 % ตามลำดับ (ภาพที่ 16) ซึ่งการลดลงของแรงหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบหลอดเลือด มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) ที่ทุกความเข้มข้นของน้ำมันระเหย

1.4. ศึกษาผลของน้ำมันระเหยที่ละลายใน 0.1% tween80 ในน้ำ ต่อการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบหลอดเลือดแดงใหญ่ เมื่อให้ร่วมกับ verapamil 1×10^{-7} M

เมื่อให้น้ำมันระเหยแบบผสม 7.68×10^{-5} , 1.73×10^{-4} , 3.88×10^{-4} , 8.75×10^{-4} และ 1.92×10^{-3} $\mu\text{l}/25$ ml กล้ามเนื้อเรียบหลอดเลือดแดงใหญ่หดตัวเพิ่มขึ้นจนถึง maximum contraction ต่อจากนั้นล้างเอาน้ำมันระเหยออกให้หมด แล้ว incubate ใหม่ จนหลอดเลือดมีการหดตัวถึง baseline และคงที่ แล้วให้สารยับยั้งการหดตัว verapamil 1×10^{-7} M นาน 5 นาที หลังจากนั้นให้น้ำมันระเหยแบบผสมเช่นเดียวกับตอนแรก

พบว่า แรงหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบหลอดเลือดจะลดลง ภายหลังจากให้ verapamil (ภาพที่ 17) โดยการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบหลอดเลือดจะลดลงจาก 8.41 ± 1.76 % , 31.99 ± 9.62

% ,80.43±6.96 % , 100 % และ 86.28±6.16 % เป็น 0 % , 0 % , 0 % , 7.81±3.15 % และ 18.78±6.80 % ตามลำดับ (ภาพที่ 18) ซึ่งการลดลงของแรงกดตัวของกล้ามเนื้อเรียบหลอดเลือดมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) ที่ทุกความเข้มข้นของน้ำมันระเหย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

0.1% tween 80 ในน้ำ
($\mu\text{l}/25\text{ ml}$)

2.56×10^5

5.76×10^6

1.29×10^5

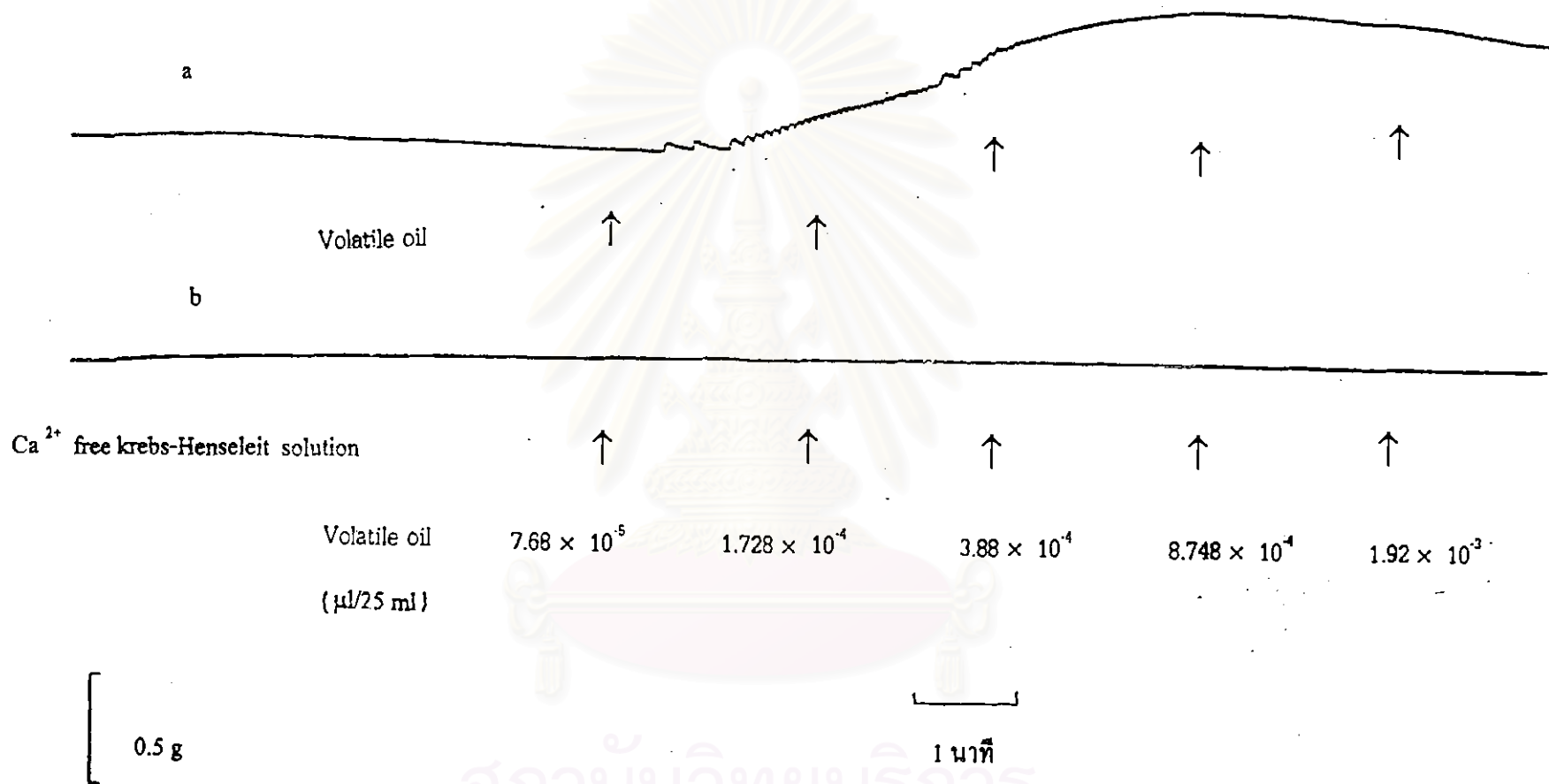
2.91×10^5

6.4×10^5

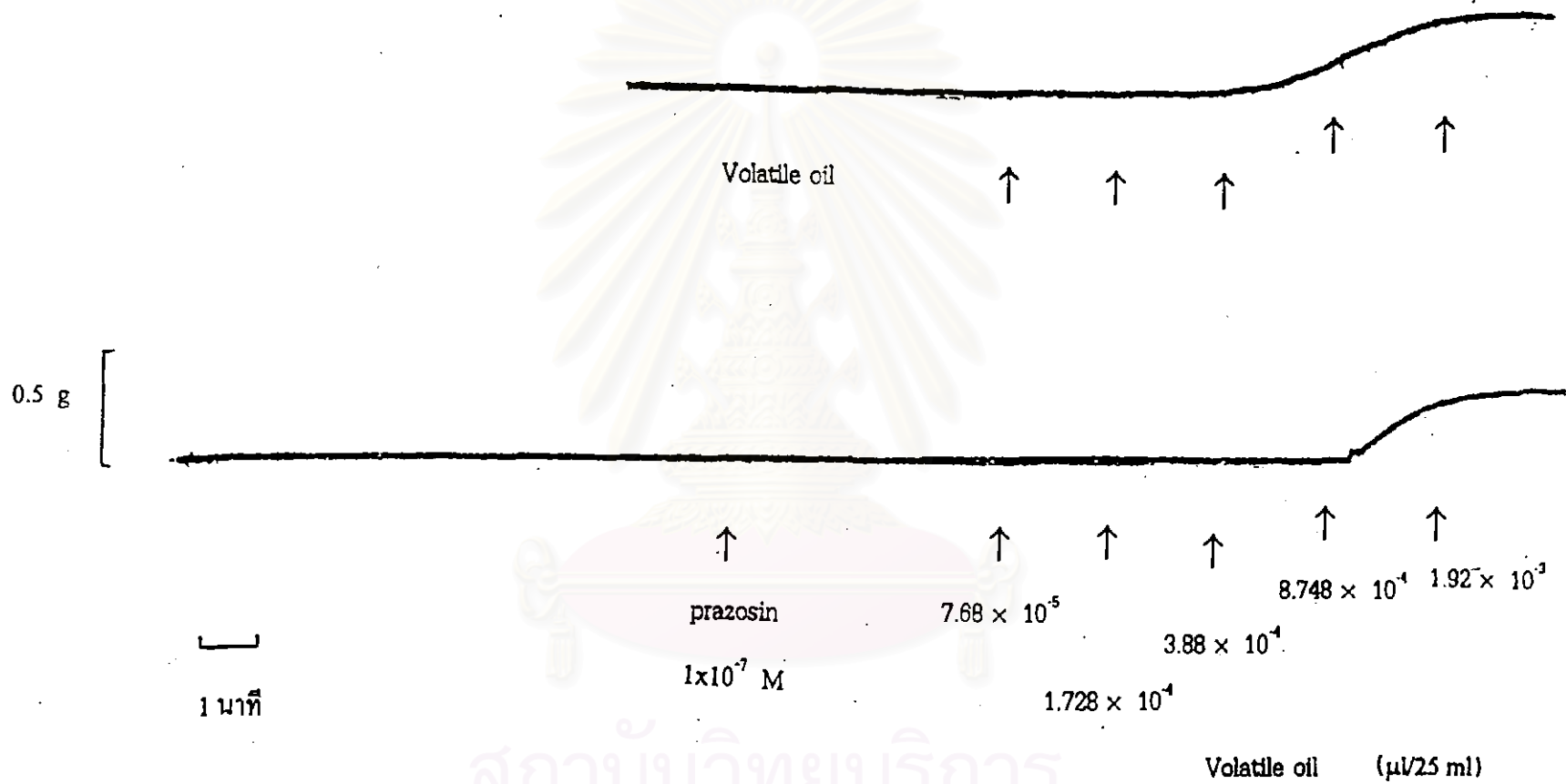
0.5 g

1 นาที

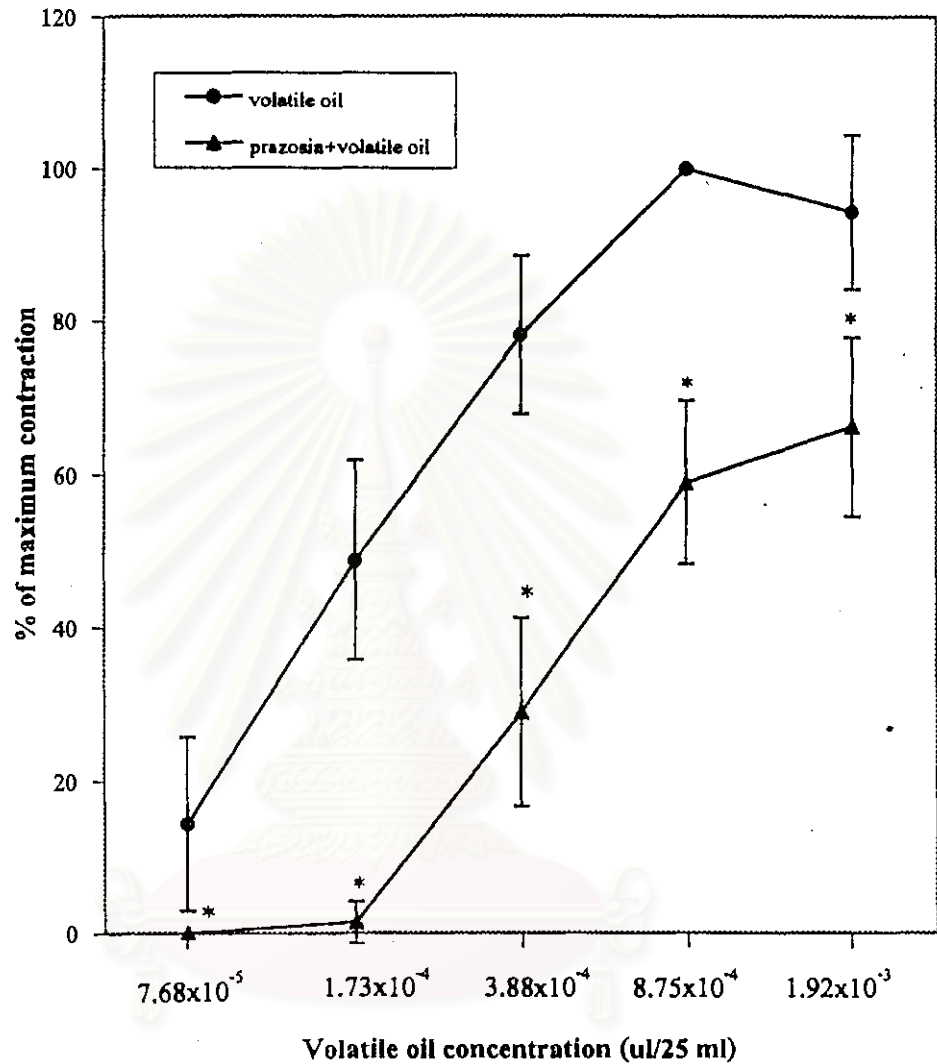
ภาพที่ 13 แสดงผลของ 0.1% tween80 ในน้ำ ที่ให้แบบสะสมต่อการหาคัดตัวของกล้ามเนื้อเรียบหลอดเลือดแดงใหญ่ของหนูขาวที่แยกออกจากกาย (n = 8)

ภาพที่ 14 แสดงผลของน้ำมันระเหยที่ให้แบบสะสมต่อการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบหลอดเลือดแดงใหญ่ของหนูขาวที่แยกออกจากกาย (a) และเมื่อทดลองในสารละลาย Ca^{2+} free Krebs-Henseleit solution (b)

ภาพที่ 15 แสดงผลของน้ำมันระเหยที่ให้แบบผสมต่อการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบหลอดเลือดแดงใหญ่ของหนูขาวที่แยกออกจากกายและเมื่อให้ร่วมกับ prazosin 1×10^{-7} M

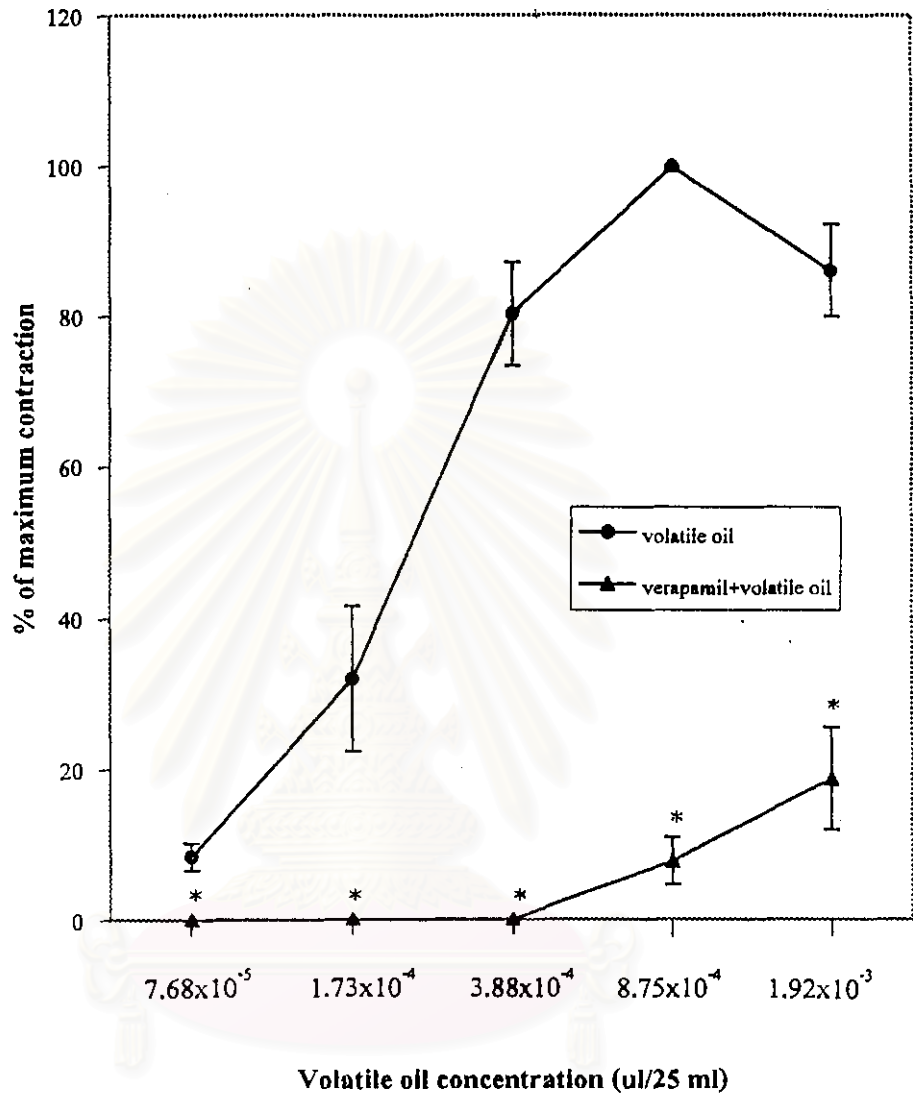

ภาพที่ 16 แสดงผลของน้ำมันระเหยที่ให้แบบสะสม (7.68×10^{-5} – 1.92×10^{-3} $\mu\text{l}/25 \text{ ml}$) ต่อการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบหลอดเลือดแดงใหญ่ของหนูขาวที่แยกออกจากกาย เมื่อให้ร่วมกับ prazosin 1×10^{-7} M กราฟแสดงค่าเฉลี่ย $\pm$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำนวนการทดลอง (n) = 8

* แสดงถึง ความแตกต่างจากกลุ่มที่ได้รับน้ำมันระเหยเพียงอย่างเดียวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$)

ภาพที่ 18 แสดงผลของน้ำมันระเหยที่ให้แบบสะสม (7.68×10^{-5} – 1.92×10^{-3} µl/25 ml) ต่อการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบหลอดเลือดแดงใหญ่ของหนูขาวที่แยกออกจากกาย เมื่อให้ร่วมกับ verapamil 1×10^{-7} M กราฟแสดงค่าเฉลี่ย $\pm$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำนวนการทดลอง (n) = 8

* แสดงถึง ความแตกต่างจากกลุ่มที่ได้รับน้ำมันระเหยเพียงอย่างเดียวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$)

ตอนที่ 2 การศึกษาผลของน้ำมันระเหยจากผลมะเขັน เมื่อให้น้ำมันระเหยแบบสะสม .

(cumulative dose) ต่อการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบลำไส้เล็กส่วน ileum ที่แยกออกจากกาย

2.1. ศึกษาผลของตัวทำละลาย (0.1% tween 80 ในน้ำ) ต่อการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบลำไส้เล็กส่วน ileum ที่แยกออกจากกาย

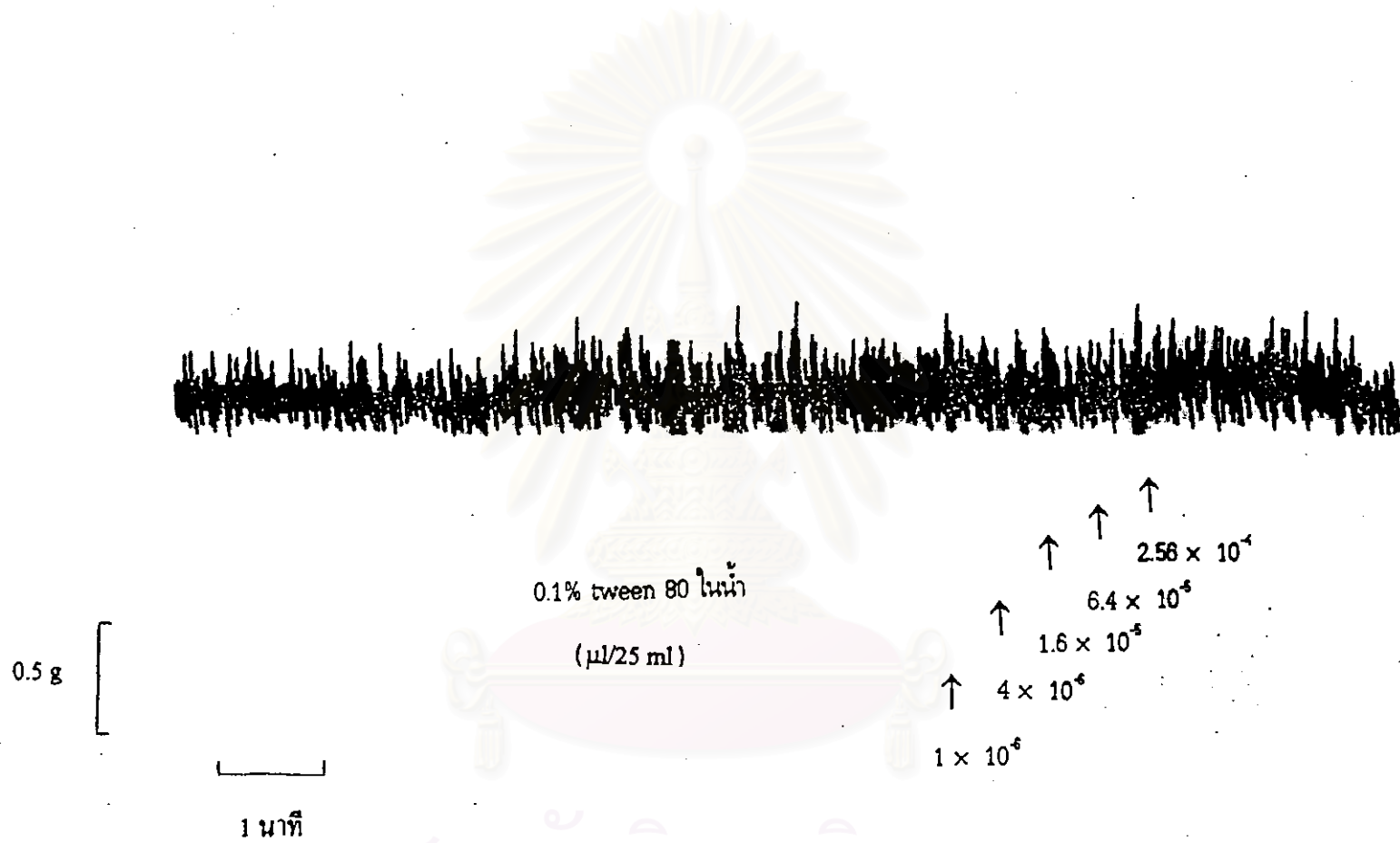
เมื่อลำไส้เล็กส่วน ileum เกิด spontaneous contraction คงที่ แล้วให้ 0.1% tween 80 ในน้ำ แบบสะสม 1×10^{-6} , 4×10^{-6} , 1.60×10^{-5} , 6.40×10^{-5} , 2.56×10^{-4} $\mu\text{l}/25 \text{ ml}$ ซึ่งเท่ากับปริมาณตัวทำละลายของน้ำมันระเหยที่ใช้ในการศึกษา พบว่า ไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการหดตัวของลำไส้เล็กที่ทุกความเข้มข้นของ 0.1% tween 80 ในน้ำ (ภาพที่ 19)

2.2. ศึกษาผลของน้ำมันระเหยที่ละลายใน 0.1% tween 80 ในน้ำ ต่อการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบลำไส้เล็กส่วน ileum เมื่อให้ร่วมกับ chlorpheniramine 1×10^{-7} M

เมื่อให้น้ำมันระเหยแบบสะสม 2×10^{-6} , 8×10^{-6} , 3.20×10^{-5} , 12.80×10^{-5} , 5.12×10^{-4} $\mu\text{l}/25 \text{ ml}$ กล้ามเนื้อเรียบลำไส้เล็กส่วน ileum หดตัวเพิ่มขึ้นจนถึง maximum contraction (100 %) ต่อจากนั้นล้างเอาน้ำมันระเหยออกให้หมด แล้ว incubate ใหม่ จนลำไส้เล็กส่วน ileum มีการหดตัวถึง baseline และคงที่ แล้วให้สารยับยั้งการหดตัว chlorpheniramine 1×10^{-7} M นาน 5 นาที หลังจากนั้นให้น้ำมันระเหยแบบสะสมเช่นเดียวกับตอนแรก

พบว่า แรงหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบลำไส้เล็กส่วน ileum จะลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับก่อนให้ chlorpheniramine (ภาพที่ 20) โดยการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบลำไส้เล็กส่วน ileum จะลดลงจาก 48.73 ± 8.37 % , 66.48 ± 7.31 % , 79.68 ± 5.64 % , 91.55 ± 2.21 % และ 100 % เป็น 37.39 ± 9.03 % , 51.37 ± 8.39 % , 58.95 ± 7.82 % , 66.35 ± 7.88 % และ 77.03 ± 10.58 % ตามลำดับ (ภาพที่ 21) ซึ่งการลดลงของแรงหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบลำไส้เล็กส่วน ileum มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) ที่ทุกความเข้มข้นของน้ำมันระเหย

2.3. ศึกษาผลของน้ำมันระเหยที่ละลายใน 0.1% tween 80 ในน้ำ ต่อการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบลำไส้เล็กส่วน ileum เมื่อให้ร่วมกับ cyproheptadine 1×10^{-7} M

ภาพที่ 19 แสดงผลของ 0.1% tween80 ในน้ำ ที่ให้แบบสะสมต่อ spontaneous contraction ของกล้ามเนื้อเรียบลำไส้เล็กส่วน ileum ของหนูตะเภาที่แยกออกจากกาย

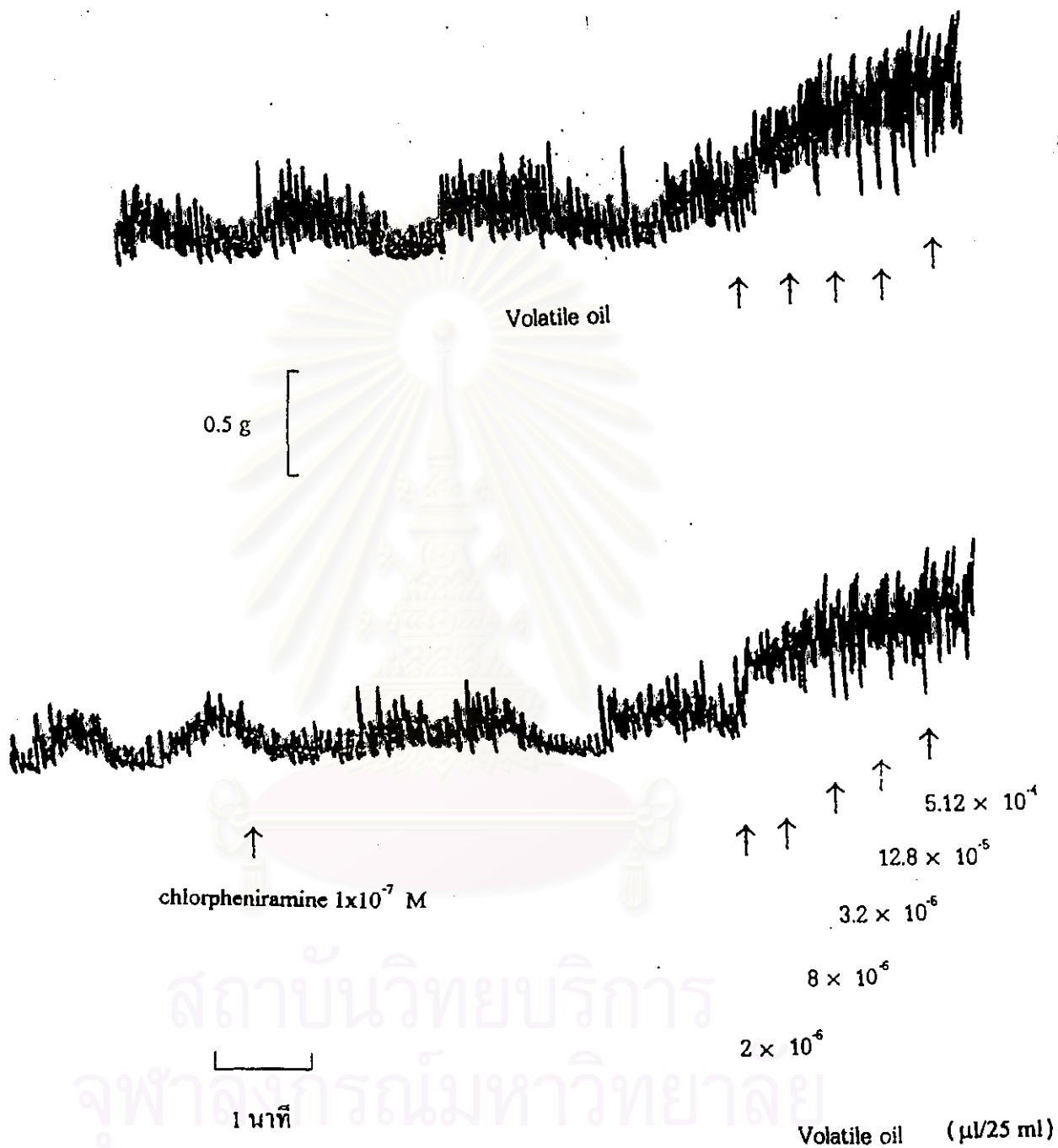
เมื่อให้น้ำมันระเหยแบบสะสม 2×10^{-5} , 8×10^{-5} , 3.20×10^{-5} , 12.80×10^{-5} , 5.12×10^{-4} $\mu\text{l}/25 \text{ ml}$ กล้ามเนื้อเรียบลำไส้เล็กส่วน ileum หดตัวเพิ่มขึ้นจนถึง maximum contraction (100 %) ต่อจากนั้นล้างเอาน้ำมันระเหยออกให้หมด แล้ว incubate ใหม่ จนลำไส้เล็กส่วน ileum มีการหดตัวถึง baseline และคงที่ แล้วให้สารยับยั้งการหดตัว cyproheptadine $1 \times 10^{-7} \text{ M}$ นาน 5 นาที หลังจากนั้น ให้น้ำมันระเหยแบบสะสมเช่นเดียวกับตอนแรก

พบว่า แรงหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบลำไส้เล็กส่วน ileum จะลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับ ก่อนให้ cyproheptadine (ภาพที่ 22) โดยการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบลำไส้เล็กส่วน ileum จะลดลงจาก $32.76 \pm 4.18 \%$, $57.19 \pm 7.19 \%$, $77.46 \pm 5.15 \%$, $91.15 \pm 3.30 \%$ และ 100% เป็น $7.58 \pm 2.12 \%$, $21.45 \pm 4.27 \%$, $29.18 \pm 4.61 \%$, $35.37 \pm 6.76 \%$ และ $40.20 \pm 9.06 \%$ ตามลำดับ (ภาพที่ 23) ซึ่งการลดลงของแรงหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบลำไส้เล็กส่วน ileum มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) ที่ทุกความเข้มข้นของน้ำมันระเหย

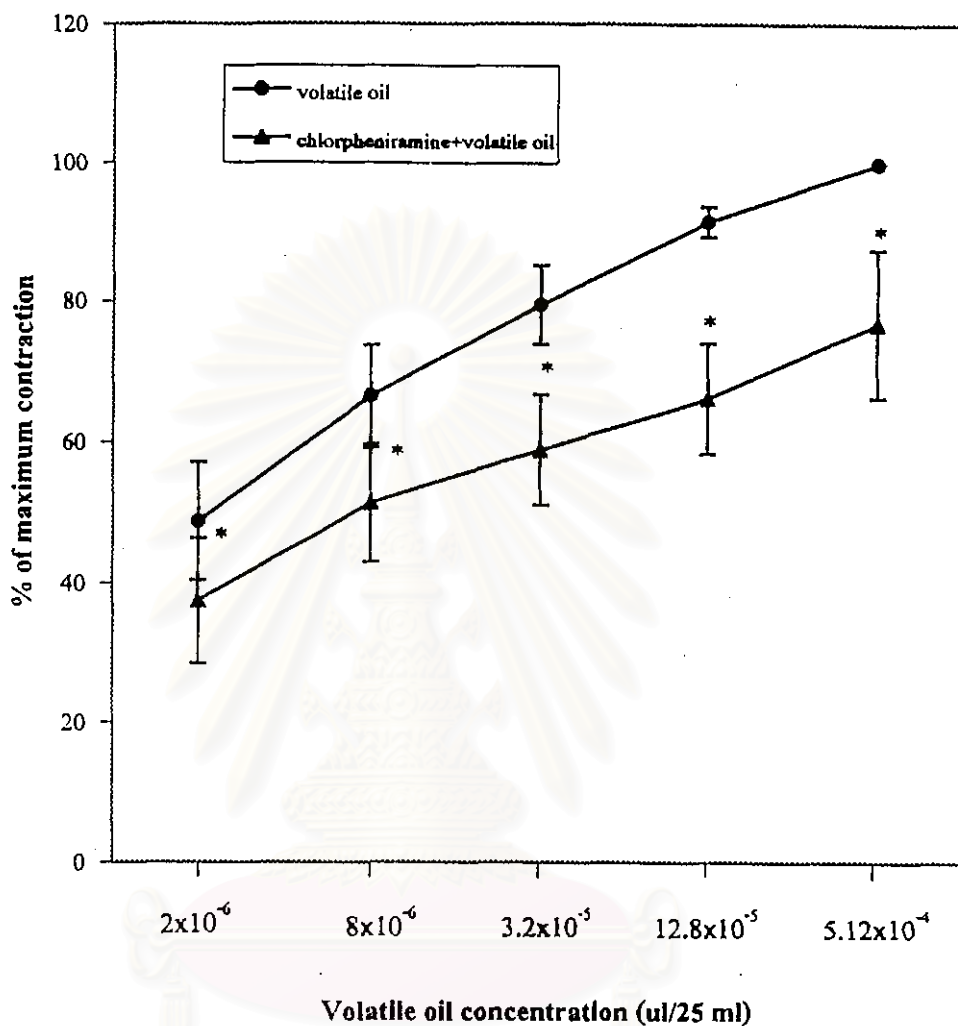
2.4. ศึกษาผลของน้ำมันระเหยที่ละลายใน 0.1% tween 80 ในน้ำ ต่อการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบลำไส้เล็กส่วน ileum เมื่อให้ร่วมกับ atropine $1 \times 10^{-7} \text{ M}$

เมื่อให้น้ำมันระเหยแบบสะสม 2×10^{-6} , 8×10^{-6} , 3.20×10^{-5} , 12.80×10^{-5} , 5.12×10^{-4} $\mu\text{l}/25 \text{ ml}$ กล้ามเนื้อเรียบลำไส้เล็กส่วน ileum หดตัวเพิ่มขึ้นจนถึง maximum contraction ต่อจากนั้นล้างเอาน้ำมันระเหยออกให้หมด แล้ว incubate ใหม่จนลำไส้เล็กส่วน ileum มีการหดตัวถึง baseline และคงที่ แล้วให้สารยับยั้งการหดตัว atropine $1 \times 10^{-7} \text{ M}$ นาน 5 นาที หลังจากนั้น ให้น้ำมันระเหยแบบสะสมเช่นเดียวกับตอนแรก

พบว่า แรงหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบลำไส้เล็กส่วน ileum จะลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับ ก่อนให้ atropine (ภาพที่ 24) โดยการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบลำไส้เล็กส่วน ileum จะลดลงจาก $36.80 \pm 3.38 \%$, $50.98 \pm 6.45 \%$, $72.72 \pm 4.70 \%$, $84.15 \pm 3.40 \%$ และ 100% เป็น $16.72 \pm 3.05 \%$, $25.75 \pm 4.26 \%$, $32.76 \pm 3.85 \%$, $42.48 \pm 6.57 \%$ และ $49.45 \pm 7.96 \%$ ตามลำดับ (ภาพที่ 25) ซึ่งการลดลงของแรงหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบลำไส้เล็กส่วน ileum มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) ที่ทุกความเข้มข้นของน้ำมันระเหย

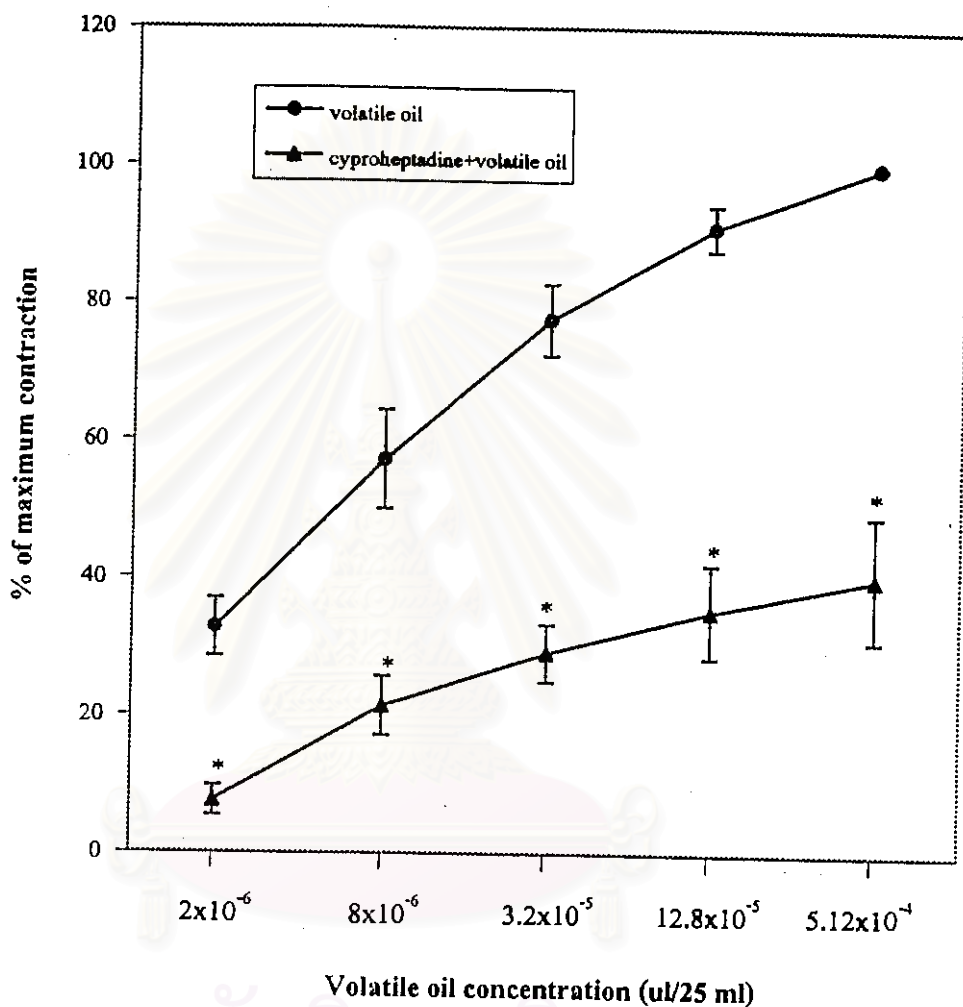
ภาพที่ 20 แสดงผลของน้ำมันระเหยที่ให้แบบสะสมต่อ spontaneous contraction ของกล้ามเนื้อเรียบลำไส้เล็กส่วน ileum ของหนูตะเภาที่แยกออกจากกาย และเมื่อให้ร่วมกับ chlorpheniramine 1×10^{-7} M

ภาพที่ 21 แสดงผลของน้ำมันระเหยที่ให้แบบสะสม (2×10^{-6} – 5.12×10^{-4} $\mu\text{l}/25 \text{ ml}$) ต่อการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบลำไส้เล็กส่วน ileum ของหนูตะเภาที่แยกออกจากกาย เมื่อให้ร่วมกับ chlorpheniramine 1×10^{-7} M กราฟแสดงค่าเฉลี่ย $\pm$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำนวนการทดลอง (n) = 8

* แสดงถึงความแตกต่างจากกลุ่มที่ได้รับน้ำมันระเหยเพียงอย่างเดียวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$)

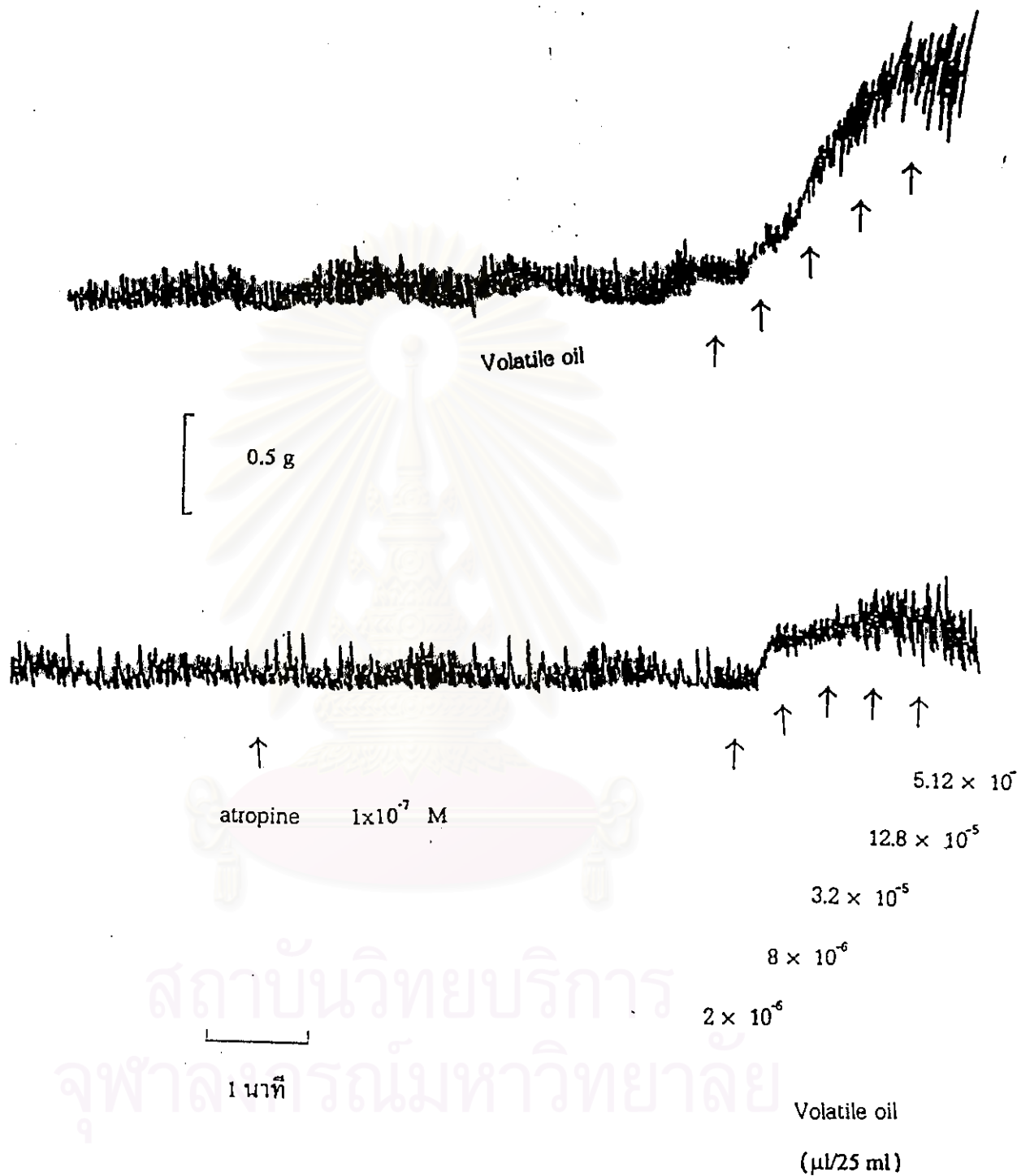

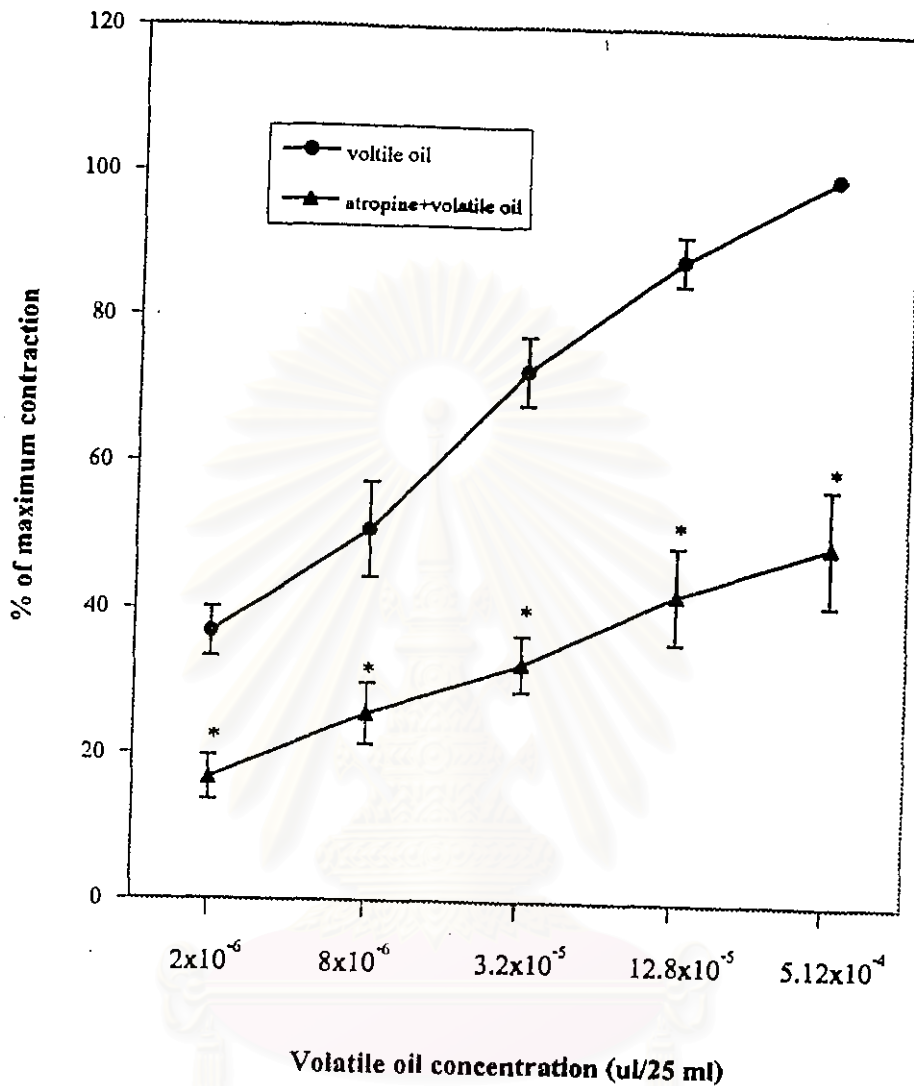
ภาพที่ 23 แสดงผลของน้ำระเหยที่ให้แบบสะสม ($2 \times 10^{-6} - 5.12 \times 10^{-4} \mu\text{l}/25 \text{ ml}$) ต่อการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบลำไส้เล็กส่วน ileum ของหนูตะเภาที่แยกออกจากกาย เมื่อให้ร่วมกับ cyproheptadine $1 \times 10^{-7} \text{ M}$ กราฟแสดงค่าเฉลี่ย $\pm$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำนวนการทดลอง (n) = 8

* แสดงถึง ความแตกต่างจากกลุ่มที่ได้รับน้ำมันระเหยเพียงอย่างเดียวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$)

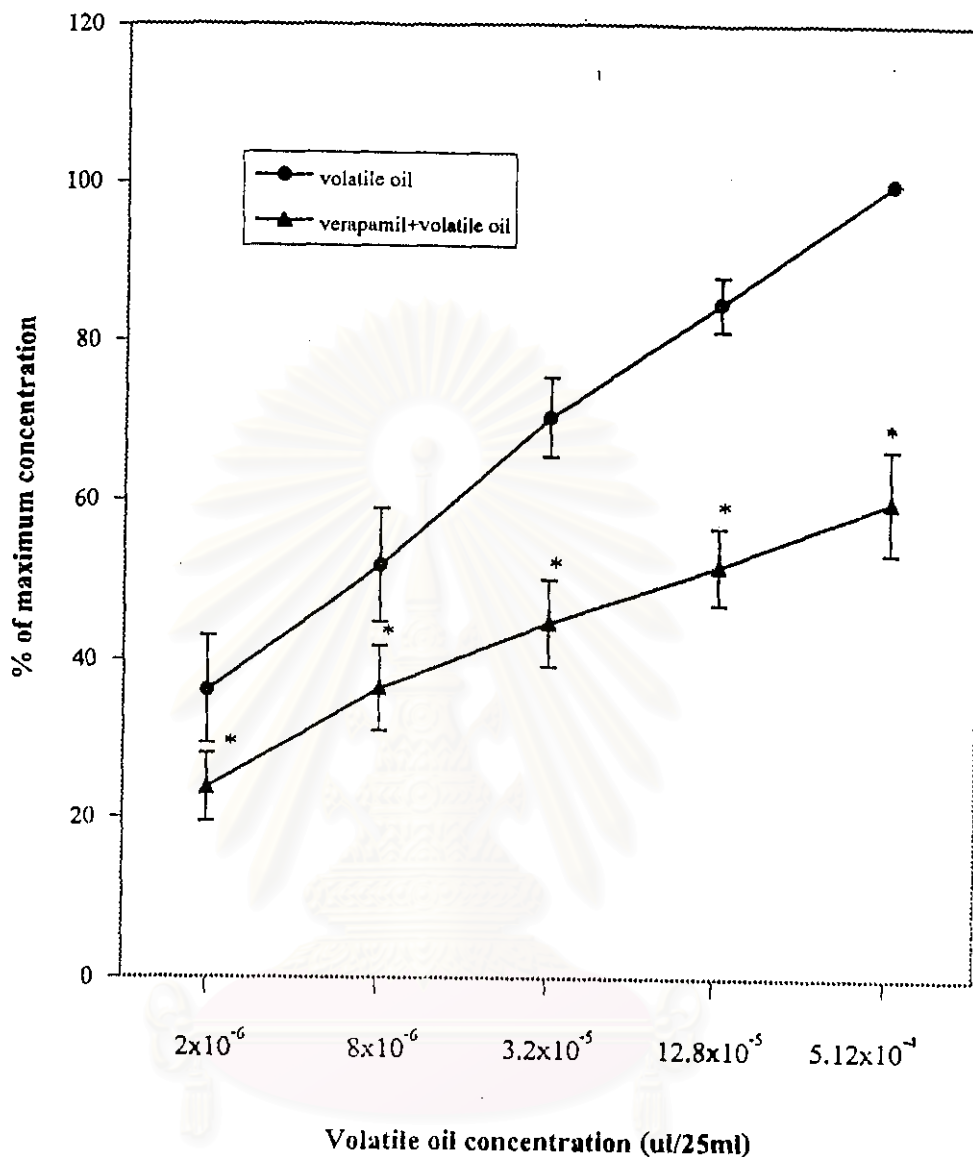
ภาพที่ 24 แสดงผลของน้ำมันระเหยที่ให้แบบสะสมต่อ spontaneous contraction ของกล้ามเนื้อเรียบถ้าได้แก่ส่วน ileum ของหนูตะเภาที่แยกออกจากร่างกาย และเมื่อให้ร่วมกับ atropine 1×10^{-7} M

ภาพที่ 25 แสดงผลของน้ำมันระเหยที่ให้แบบสะสม ($2 \times 10^{-6} - 5.12 \times 10^{-4} \mu\text{l}/25\text{ ml}$) ต่อการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบลำไส้เล็กส่วน ileum ของหนูตะเภาที่แยกออกจากกาย เมื่อให้ร่วมกับ atropine $1 \times 10^{-7} \text{ M}$ กราฟแสดงค่าเฉลี่ย $\pm$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำนวนการทดลอง (n) = 8

* แสดงถึง ความแตกต่างจากกลุ่มที่ได้รับน้ำมันระเหยเพียงอย่างเดียวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$)

ภาพที่ 27 แสดงผลของน้ำระเหยที่ให้แบบสะสม (2×10^{-6} - 5.12×10^{-4} $\mu\text{l}/25 \text{ ml}$) ต่อการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบลำไส้เล็กส่วน ileum ของหนูตะเภาที่แยกออกจากกาย เมื่อให้ร่วมกับ verapamil 1×10^{-7} M กราฟแสดงค่าเฉลี่ย $\pm$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำนวนการทดลอง (n) = 8

* แสดงถึงความแตกต่างจากกลุ่มที่ได้รับน้ำมันระเหยเพียงอย่างเดียวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$)

2.5. ศึกษาผลของน้ำมันระเหยที่ละลายใน 0.1% tween 80 ในน้ำ ต่อการหดตัวของ กล้ามเนื้อเรียบลำไส้เล็กส่วน ileum เมื่อให้ร่วมกับ verapamil 1×10^{-7} M

เมื่อให้น้ำมันระเหยแบบผสม 2×10^{-6} , 8×10^{-6} , 3.20×10^{-5} , 12.80×10^{-5} , 5.12×10^{-4} $\mu\text{l}/25$ ml กล้ามเนื้อเรียบลำไส้เล็กส่วน ileum หดตัวเพิ่มขึ้นจนถึง maximum contraction (100 %) ต่อจากนั้นล้างเอาน้ำมันระเหยออกให้หมด แล้ว incubate ใหม่ จนลำไส้เล็กส่วน ileum มีการหดตัวถึง baseline และคงที่ แล้วให้สารยับยั้งการหดตัว verapamil 1×10^{-7} M นาน 5 นาที หลังจากนั้นให้น้ำมันระเหยแบบผสมเช่นเดียวกับคอนแรก

พบว่า แรงหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบลำไส้เล็กส่วน ileum จะลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับ ก่อนให้ verapamil (ภาพที่ 26) โดยการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบลำไส้เล็กส่วน ileum จะลดลง จาก 36.16 ± 6.78 %, 51.79 ± 7.13 %, 70.52 ± 4.98 %, 84.74 ± 3.47 % และ 100 % เป็น 23.81 ± 4.34 %, 36.37 ± 5.37 %, 44.62 ± 5.45 %, 51.78 ± 4.81 % และ 59.95 ± 6.50 % ตามลำดับ (ภาพที่ 27) ซึ่งการลดลงของแรงหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบลำไส้เล็กส่วน ileum มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) ที่ทุกความเข้มข้นของน้ำมันระเหย

ตอนที่ 3 การศึกษาผลของน้ำมันระเหยจากผลมะขาม เมื่อให้น้ำมันระเหย 8×10^{-4} $\mu\text{l}/25$ ml ต่อการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบท่ออสุจิของหนูขาวที่แยกออกจากกาย

3.1. ศึกษาผลของตัวทำละลาย (0.1% tween 80 ในน้ำ) ต่อการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบท่ออสุจิของหนูขาวที่แยกออกจากกาย

เมื่อท่ออสุจิส่วน epididymal หดตัวคงที่แล้ว ให้ norepinephrine 1×10^{-5} M บันทึกการหดตัว ต่อจากนั้นล้างเอา norepinephrine ออกให้หมด แล้ว incubate ใหม่ จนท่ออสุจิมีการหดตัวถึง baseline และคงที่ แล้วให้ 0.1% tween 80 ในน้ำ 1.60×10^{-5} $\mu\text{l}/25$ ml นาน 10 นาที ซึ่งเท่ากับปริมาตรตัวทำละลายของน้ำมันระเหยที่ใช้ในการศึกษา แล้วให้ norepinephrine ขนาดเดิม พบว่า ไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการหดตัวของท่ออสุจิ (ภาพที่ 28)

เมื่อท่ออสุจิส่วน prostatic หดตัวคงที่แล้ว ให้ BaCl_2 1 mM บันทึกการหดตัว ต่อจากนั้นล้างเอา BaCl_2 ออกให้หมด แล้ว incubate ใหม่ จนท่ออสุจิมีการหดตัวถึง baseline และคงที่ แล้วให้ 0.1% tween 80 ในน้ำ 1.60×10^{-5} $\mu\text{l}/25$ ml นาน 10 นาที ซึ่งเท่ากับปริมาตรตัวทำละลายของน้ำมันระเหยที่ใช้ในการศึกษา แล้วให้ BaCl_2 ขนาดเดิม พบว่า ไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการหดตัวของท่ออสุจิ (ภาพที่ 29)

เมื่อท่ออสุจิส่วน prostatic หดตัวคงที่แล้ว ให้ KCl 50 mM บันทึกการหดตัว ต่อจากนั้นล้างเอา KCl ออกให้หมด แล้ว incubate ใหม่ จนท่ออสุจิมีการหดตัวถึง baseline และคงที่ แล้วให้ 0.1% tween 80 ในน้ำ 1.60×10^{-5} $\mu\text{l}/25$ ml นาน 10 นาที ซึ่งเท่ากับปริมาตรตัวทำละลายของน้ำมันระเหยที่ใช้ในการศึกษา แล้วให้ KCl ขนาดเดิม พบว่า ไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการหดตัวของท่ออสุจิ (ภาพที่ 30)

3.2. ศึกษาผลของน้ำมันระเหยที่ละลายใน 0.1% tween 80 ในน้ำ ต่อการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบท่ออสุจิส่วน epididymal เมื่อให้ร่วมกับ norepinephrine 1×10^{-6} M

เมื่อท่ออสุจิหดตัวคงที่แล้ว ให้ norepinephrine 1×10^{-6} M บันทึกการหดตัว ต่อจากนั้นล้างเอา norepinephrine ออกให้หมด แล้ว incubate ใหม่ จนท่ออสุจิมีการหดตัวถึง baseline และคงที่ แล้วให้น้ำมันระเหย 8×10^{-4} $\mu\text{l}/25$ ml นาน 10 นาที แล้วให้ norepinephrine ขนาดเดิม

พบว่า ท่ออสุจิมีการหดตัวทั้ง phasic และ rhythmic เพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับก่อนให้น้ำมันระเหย (ภาพที่ 31) โดยการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบท่ออสุจิแบบ phasic มีการหดตัวเพิ่มขึ้นจาก 100 % เป็น 133.31 ± 6.48 % และการหดตัวแบบ rhythmic หดตัวเพิ่มขึ้นจาก 100 % เป็น 145.83 ± 6.32 % ตามลำดับ (ภาพที่ 32) ซึ่งการเพิ่มขึ้นของแรงการหดตัวทั้ง phasic และ rhythmic ของกล้ามเนื้อเรียบท่ออสุจินั้นมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$)

3.3. ศึกษาผลของน้ำมันระเหยที่ละลายใน 0.1% tween 80 ในน้ำ ต่อการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบท่ออสุจิส่วน prostatic เมื่อให้ร่วมกับ BaCl_2 1 mM

เมื่อท่ออสุจิหดตัวครั้งที่แล้ว ให้ BaCl_2 1 mM บันทึกการหดตัว ต่อจากนั้นล้างเอา BaCl_2 ออกให้หมด แล้ว incubate ใหม่ จนท่ออสุจิมีการหดตัวถึง baseline และครั้งที่ แล้วให้น้ำมันระเหย 8×10^{-4} $\mu\text{l}/25$ ml นาน 10 นาที แล้วให้ BaCl_2 ขนาดเดิม

พบว่า ท่ออสุจิมีการหดตัวทั้ง phasic และ rhythmic เพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับก่อนให้น้ำมันระเหย (ภาพที่ 33) โดยการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบท่ออสุจิแบบ phasic มีการหดตัวเพิ่มขึ้นจาก 100 % เป็น 137.72 ± 13.11 % และการหดตัวแบบ rhythmic หดตัวเพิ่มขึ้นจาก 100 % เป็น 168.70 ± 9.50 % ตามลำดับ (ภาพที่ 34) ซึ่งการเพิ่มขึ้นของแรงการหดตัวทั้ง phasic และ rhythmic ของกล้ามเนื้อเรียบท่ออสุจินั้นมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$)

3.4. ศึกษาผลของน้ำมันระเหยที่ละลายใน 0.1% tween 80 ในน้ำ ต่อการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบท่ออสุจิส่วน prostatic เมื่อให้ร่วมกับ KCl 50 mM

เมื่ออสุจิหดตัวครั้งที่แล้ว ให้ KCl 50 mM บันทึกการหดตัว ต่อจากนั้นล้างเอา KCl ออกให้หมด แล้ว incubate ใหม่ จนท่ออสุจิมีการหดตัวถึง baseline และครั้งที่ แล้วให้น้ำมันระเหย 8×10^{-4} $\mu\text{l}/25$ ml นาน 10 นาที แล้วให้ KCl ขนาดเดิม

พบว่า ท่ออสุจิเกิดการหดตัวทั้ง phasic และ tonic เพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับก่อนให้น้ำมันระเหย (ภาพที่ 35) โดยการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบท่ออสุจิแบบ phasic มีการหดตัวเพิ่มขึ้นจาก 100 % เป็น 111.27 ± 11.66 % และการหดตัวแบบ tonic ในนาทีที่ 1.5 และ 5 หดตัวเพิ่มขึ้นจาก 100 % และ 100 % เป็น 101.04 ± 10.15 % และ 102.44 ± 10.78 % ตามลำดับ (ภาพที่ 36) ซึ่งการเพิ่มขึ้นของแรงการหดตัวแบบ phasic ของกล้ามเนื้อเรียบท่ออสุจิมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) ส่วนการเพิ่มขึ้นของแรงการหดตัวแบบ tonic ในนาทีที่ 1.5 และ 5 นั้นมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($P > 0.05$)

3.5. ศึกษาผลของน้ำมันระเหยที่ละลายใน 0.1% tween 80 ในน้ำ ต่อการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบท่ออสุจิส่วน epididymal เมื่อให้ร่วมกับ norepinephrine 1×10^{-6} M ใน calcium free Krebs-Henseleit solution

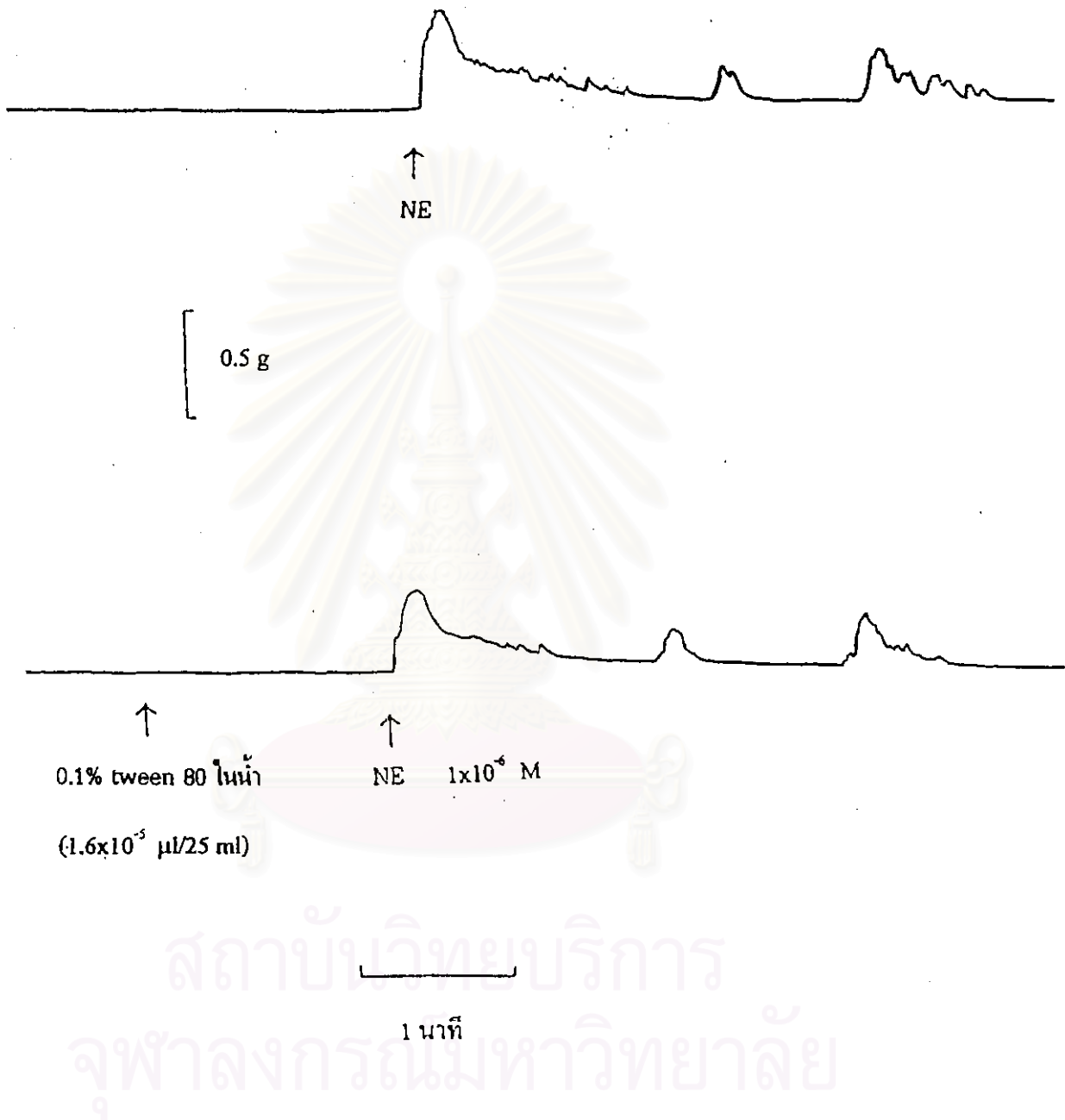
เมื่อท่ออสุจส่วน epididymal หดตัวงอที่แล้ว ให้ norepinephrine 1×10^{-5} M บันทึกการหดตัว ต่อจากนั้นล้างเอา norepinephrine ออกให้หมด แล้ว incubate ใหม่ จนท่ออสุจมีการหดตัวถึง baseline และงอที่ แล้วให้น้ำมันระเหย 8×10^{-4} $\mu\text{l}/25$ ml นาน 10 นาที แล้วให้ norepinephrine ขนาดเดิม

พบว่า norepinephrine ทำให้ท่ออสุจส่วน epididymal มีการหดตัว phasic เพียงอย่างเดียว โดยไม่พบการหดตัวแบบ rhythmic และเมื่อให้ร่วมกับน้ำมันระเหย (ภาพที่ 37 และ 38) น้ำมันระเหยไม่สามารถเสริมฤทธิ์ของ norepinephrine ในการเพิ่มแรงหดตัวของท่ออสุจได้

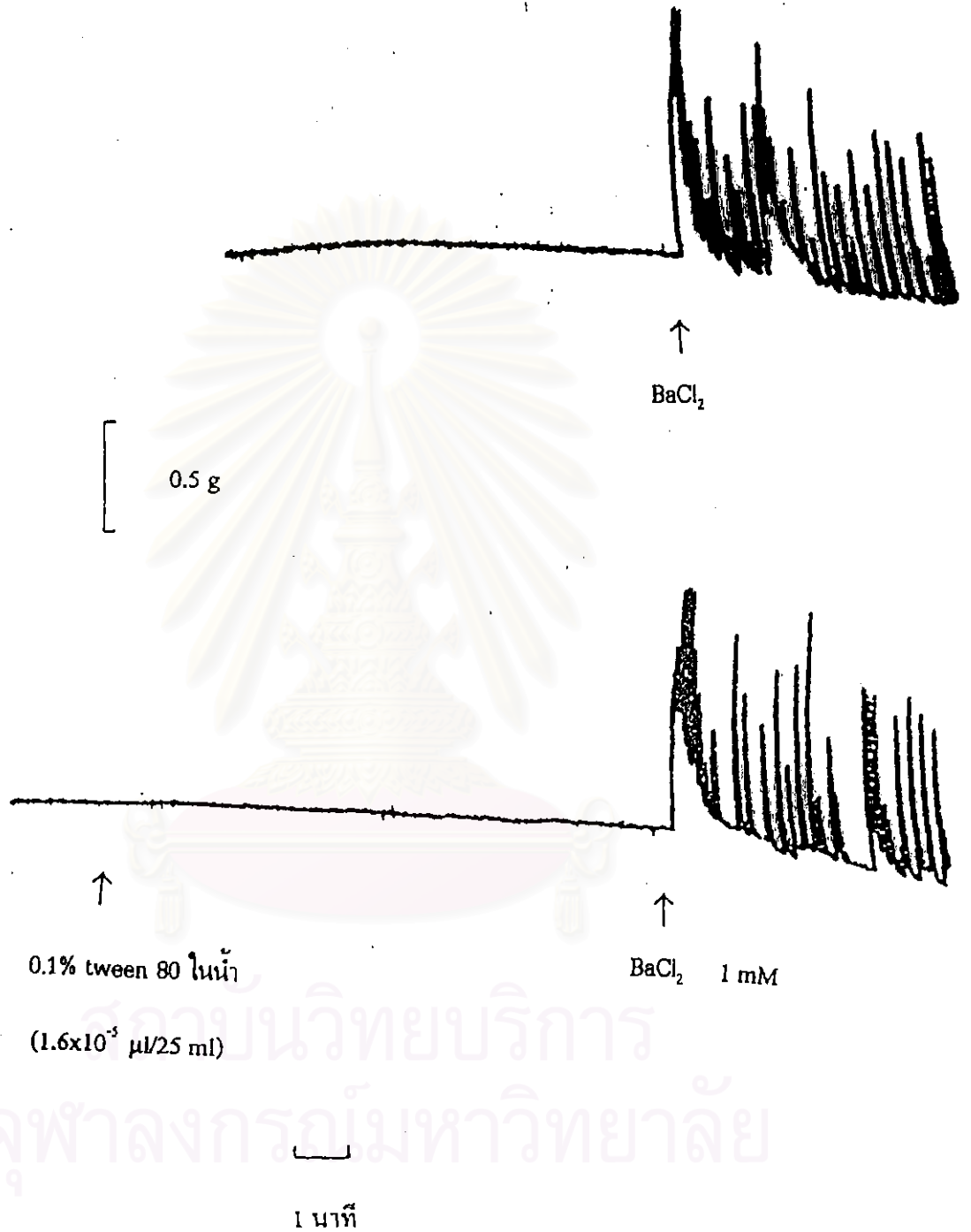

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

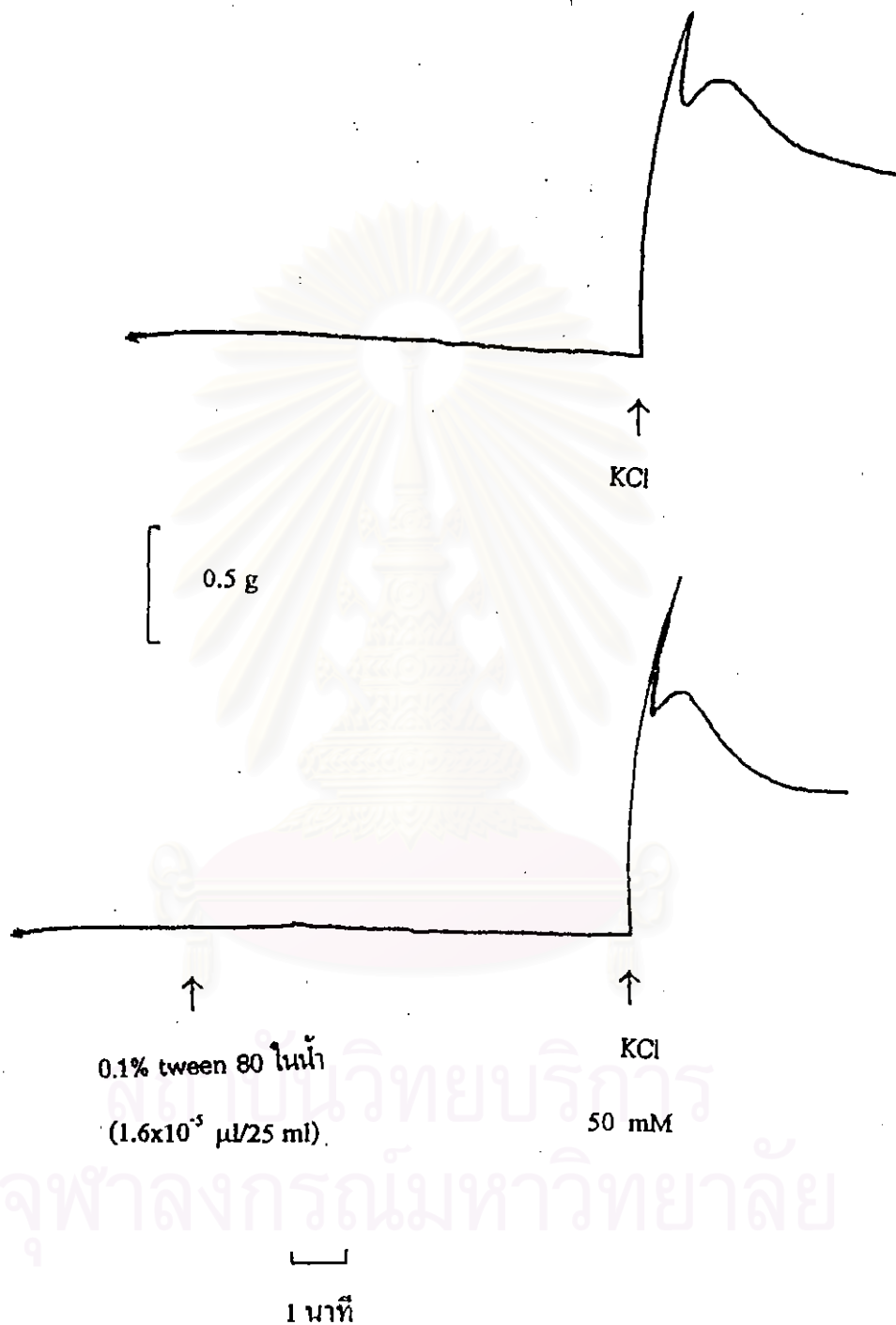

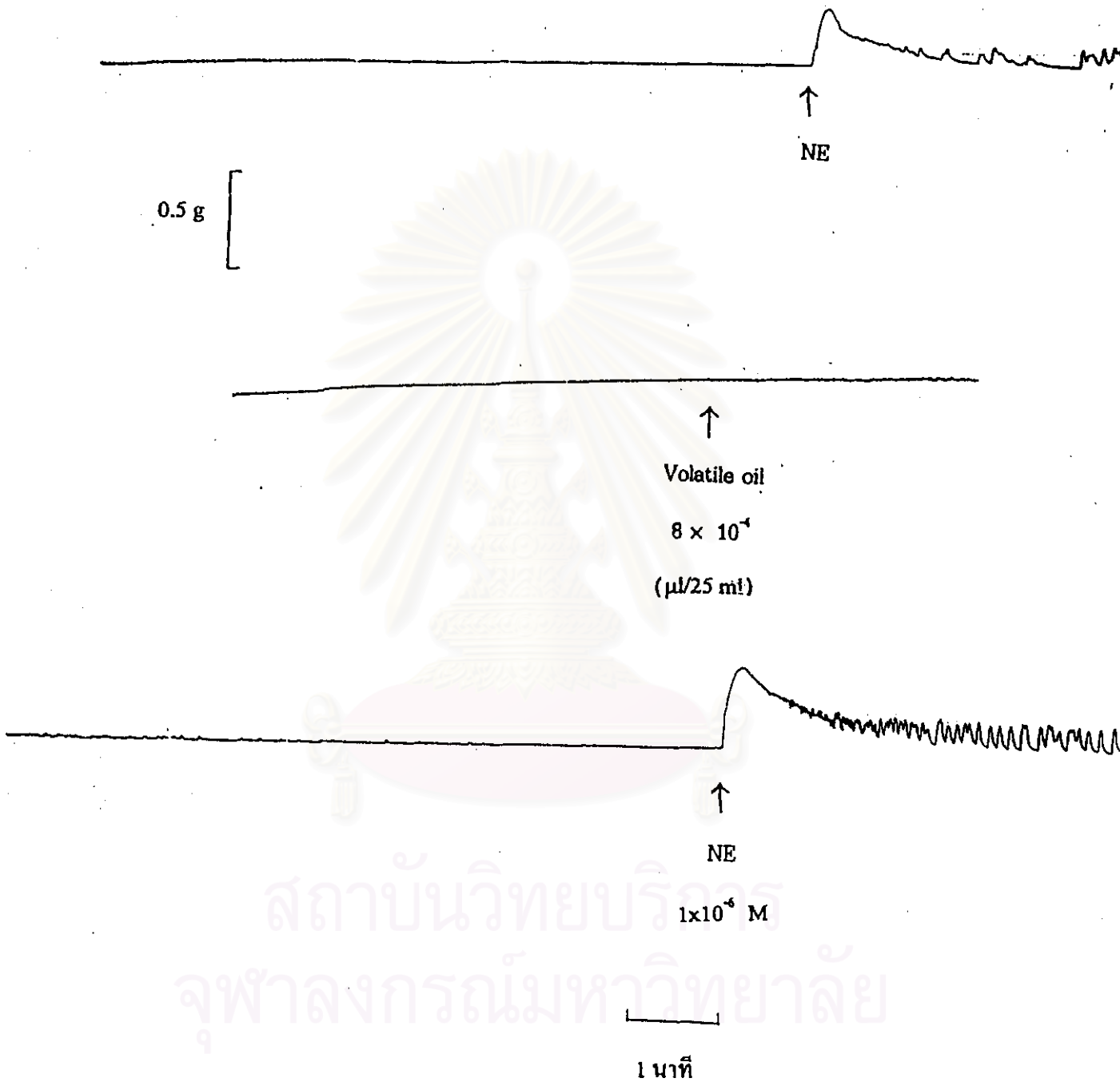
ภาพที่ 28 แสดงผลของ 0.1% tween80 ในน้ำ 1.6×10^{-5} μ l/25 ml ต่อการหอดตัวของกล้ามเนื้อเรียบ
ที่อสุจิส่วน epididymal ของหนูขาวที่แยกออกจากกาย เมื่อให้ร่วมกับ
norepinephrine 1×10^{-6} M

ภาพที่ 29 แสดงผลของ 0.1% tween80 ในน้ำ 1.6×10^{-5} μ l/25 ml ต่อการหาค่าของกล้ามเนื้อเรียบ
ท่ออสุจิส่วน prostatic ของหนูขาวที่แยกออกจากกาย เมื่อให้ร่วมกับ BaCl₂ 1 mM

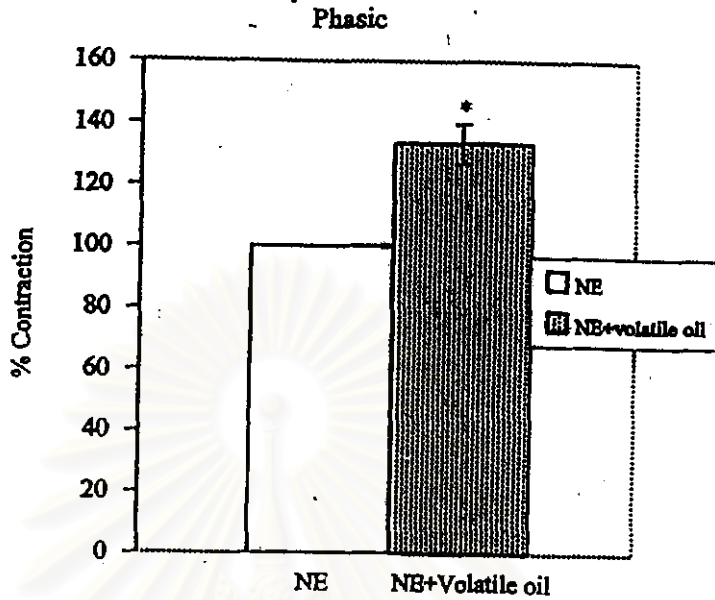

ภาพที่ 30 แสดงผลของ 0.1% tween80 ในน้ำ 1.6×10^{-5} $\mu\text{l}/25$ ml ต่อการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบ
ท่ออสุจิส่วน prostatic ของหนูขาวที่แยกออกจากกาย เมื่อให้ร่วมกับ KCl 50 mM

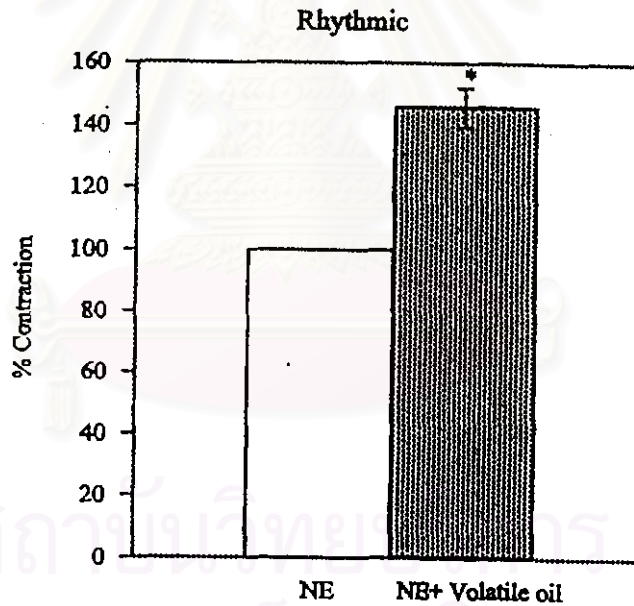

ภาพที่ 31 แสดงผลของน้ำมันระเหย $8 \times 10^{-4} \mu\text{l}/25 \text{ ml}$ ต่อการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบที่อสุจิ ส่วน epididymal ของหนูขาวที่แยกออกจากกาย เมื่อให้ร่วมกับ norepinephrine $1 \times 10^{-6} \text{ M}$

ก

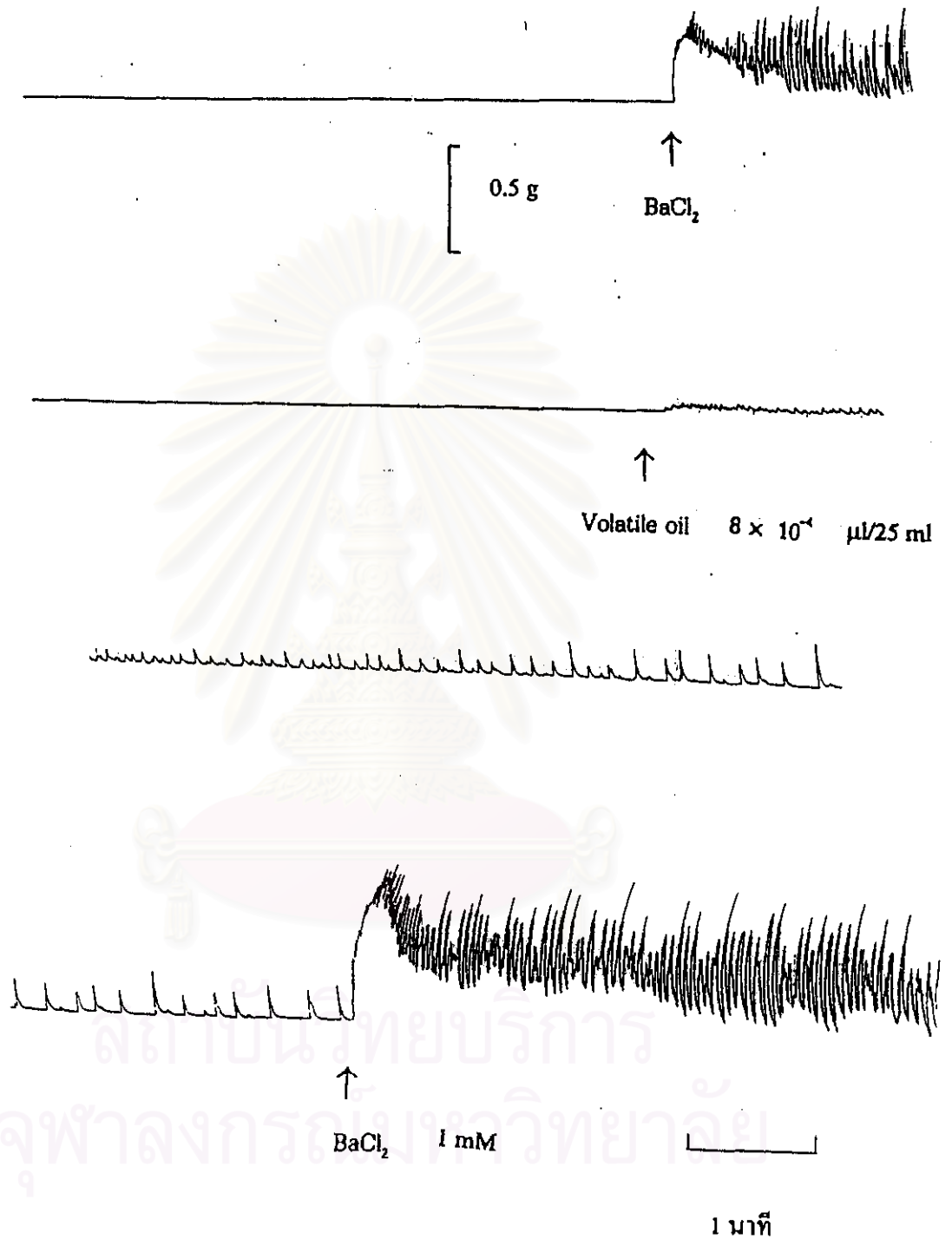

ข

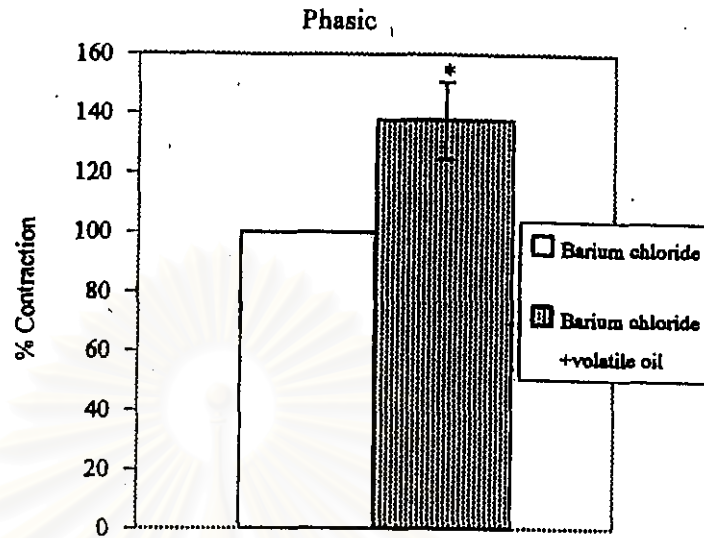
ภาพที่ 32 แสดงผลของน้ำมันระเหย $8 \times 10^{-4} \mu\text{l}/25 \text{ ml}$ ต่อการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบท่ออสุจิส่วน epididymal ของหนูขาวที่แยกออกจากกาย เมื่อให้ร่วมกับ norepinephrine $1 \times 10^{-6} \text{ M}$ (ภาพ ก กราฟแสดงเปอร์เซ็นต์การหดตัวแบบ phasic ภาพ ข กราฟแสดงเปอร์เซ็นต์การหดตัวแบบ rhythmic) กราฟแสดงค่าเฉลี่ย $\pm$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำนวนการทดลอง (n) = 8

* แสดงถึง ความแตกต่างจากกลุ่มก่อนได้รับน้ำมันระเหยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$)

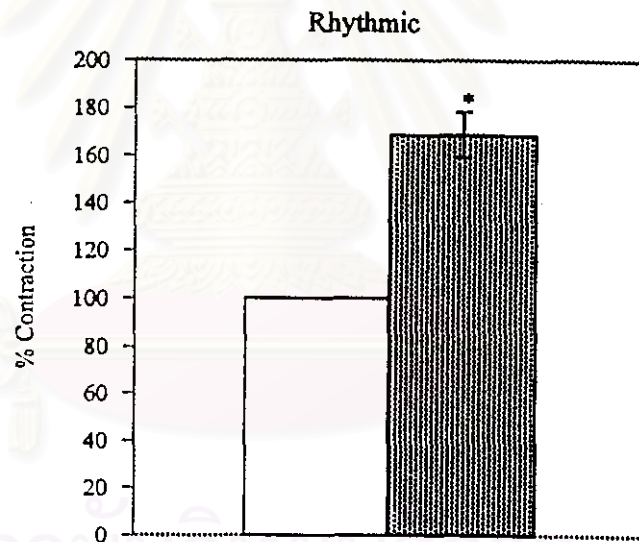

ภาพที่ 33 แสดงผลของน้ำมันระเหย 8×10^{-4} $\mu\text{l}/25$ ml ต่อการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบท่ออสุจิ ส่วน prostatic ของหนูขาวที่แยกออกจากกาย เมื่อให้ร่วมกับ BaCl₂ 1 mM

ก

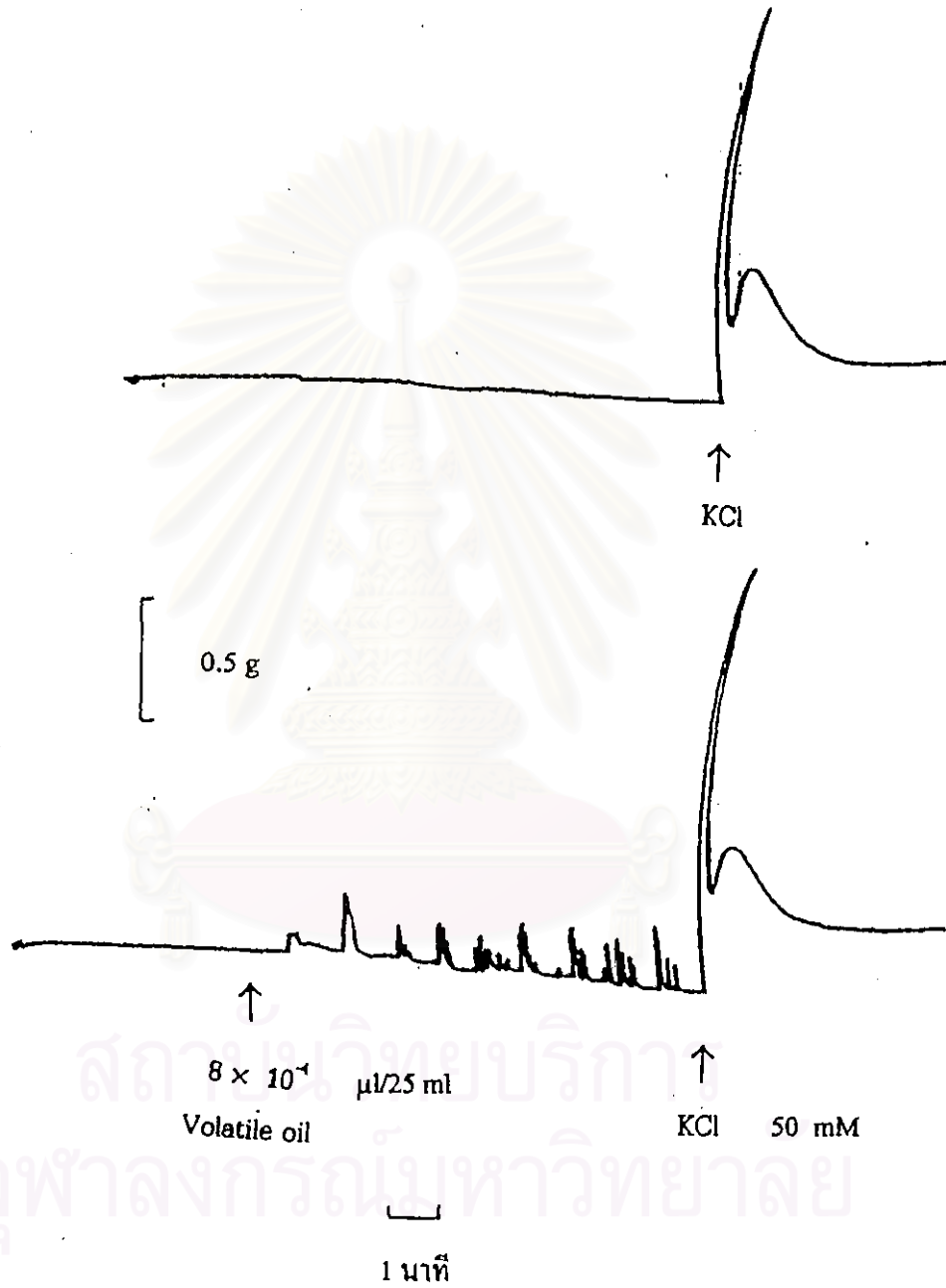

ข

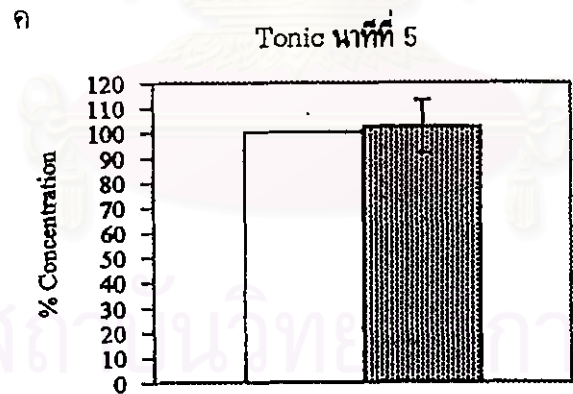
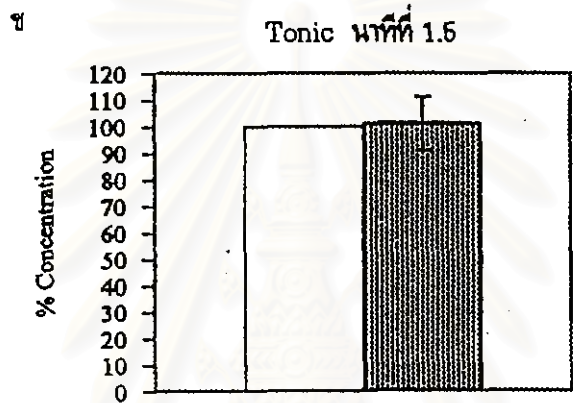
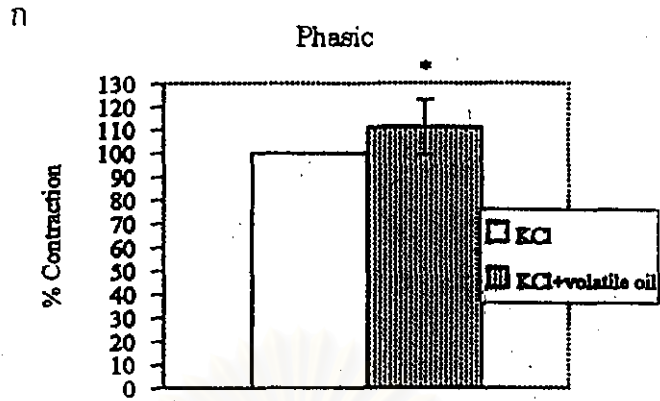
ภาพที่ 34 แสดงผลของน้ำระเหย 8×10^{-4} $\mu\text{l}/25$ ml ต่อการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบที่ออกฤทธิ์ส่วน prostatic ของหนูขาวที่แยกออกจากกาย เมื่อให้ร่วมกับ BaCl_2 1 mM (ภาพ ก กราฟแสดงเปอร์เซ็นต์การหดตัวแบบ phasic ภาพ ข กราฟแสดงเปอร์เซ็นต์การหดตัวแบบ rhythmic) กราฟแสดงค่าเฉลี่ย $\pm$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำนวนการทดลอง (n) = 8

* แสดงถึง ความแตกต่างจากกลุ่มก่อนได้รับน้ำมันระเหยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$)

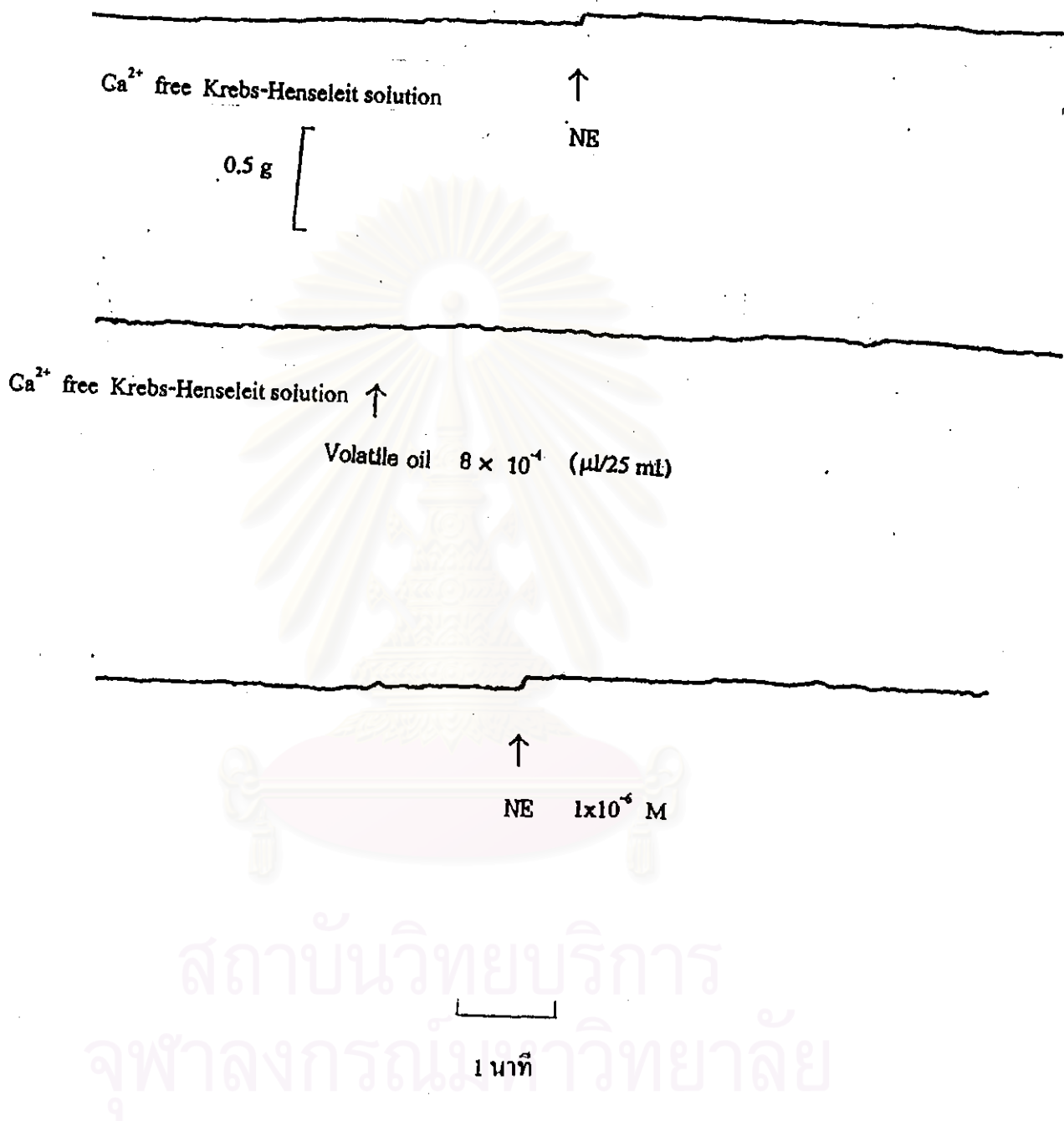
ภาพที่ 35 แสดงผลของน้ำมันระเหย $8 \times 10^{-4} \mu\text{l}/25 \text{ ml}$ ต่อการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบที่ออสติส่วน prostatic ของหนูขาวที่แยกออกจากกาย เมื่อให้ร่วมกับ KCl 50 mM

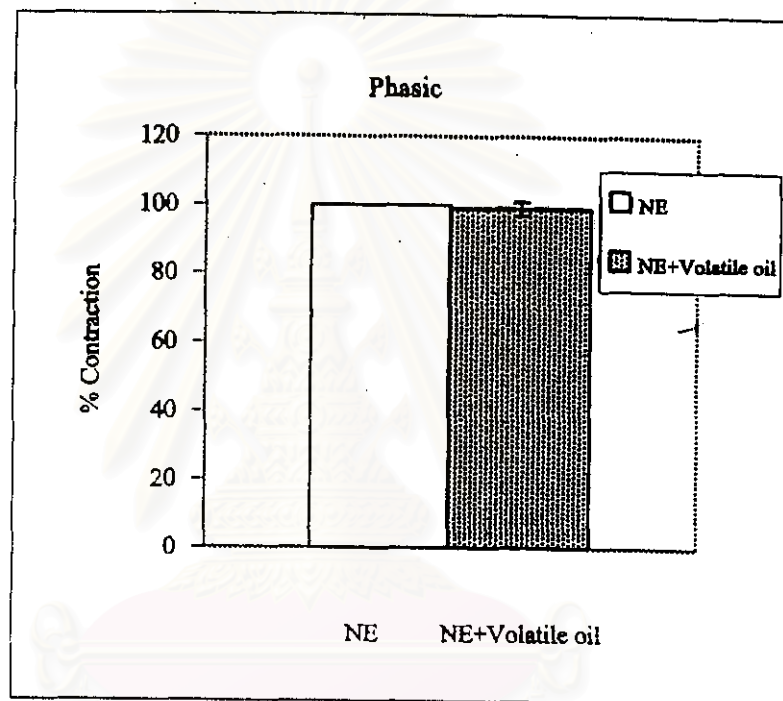

ภาพที่ 36 แสดงผลของน้ำระเหย $8 \times 10^{-4} \mu\text{l}/25 \text{ ml}$ ต่อการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบต่อสุจิส่วน prostatic ของหนูขาวที่แยกออกจากกาย เมื่อให้ร่วมกับ KCl 50 mM (ภาพ ก กราฟแสดงเปอร์เซ็นต์การหดตัวแบบ phasic ภาพ ข , ค กราฟแสดงเปอร์เซ็นต์การหดตัวแบบ tonic) กราฟแสดงค่าเฉลี่ย $\pm$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำนวนการทดลอง (n) = 8

* แสดงถึง ความแตกต่างจากกลุ่มก่อนได้รับน้ำมันระเหยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$)

ภาพที่ 37 แสดงผลของน้ำมันระเหย 8×10^{-4} $\mu\text{l}/25 \text{ ml}$ ต่อการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบต่อสุจิ ส่วน epididymal ของหนูขาวที่แยกออกจากกาย ใน calcium free Krebs-Henseleit solution เมื่อให้ร่วมกับ norepinephrine 1×10^{-6} M

ภาพที่ 38 แสดงผลของน้ำระเหย 8×10^{-4} $\mu\text{l}/25 \text{ ml}$ ต่อการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบที่อสุจิส่วน epididymal ของหนูขาวที่แยกออกจากกาย ใน calcium free Krebs-Henseleit solution เมื่อให้ร่วมกับ norepinephrine 1×10^{-6} M (กราฟแสดงเปอร์เซ็นต์การหดตัวแบบ phasic) กราฟแสดงค่าเฉลี่ย $\pm$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำนวนการทดลอง (n) = 6.

* แสดงถึง ความแตกต่างจากกลุ่มก่อนได้รับน้ำมันระเหยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$)

ตอนที่ 4 การศึกษาฤทธิ์ของน้ำมันระเหยจากผลมะเขັนค้ดการบิวดัของถ้ไอ้หนูถีบจักรในสภาพปกติ

การวิจัยครั้งนี้วัดผลการบิวดัของถ้ไอ้หนูถีบจักรสภาพปกติ จากการเคลื่อนที่ของน้ำหมึก ซึ่งป้อนให้หนูในแต่ละกลุ่มเท่าๆ กัน กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มควบคุม ป้อน 0.1 % tween80 ในน้ำ 10 ml/kg BW และกลุ่มที่ 2 ป้อนน้ำมันระเหย (5 % volatile oil ใน 0.1% tween80 ในน้ำ) 10 ml/kg BW จากผลการทดลองในตารางที่ 2 พบว่า น้ำหมึกเคลื่อนที่ไปตามถ้ไอ้หนูถีบจักรในกลุ่มควบคุม เฉลี่ย 47.09 ± 8.48 % (ภาพที่ 39 A) และกลุ่มที่ 2 ซึ่งได้รับน้ำมันระเหย พบว่า น้ำหมึกเคลื่อนที่ไปตามถ้ไอ้หนูถีบจักร เฉลี่ย 61.65 ± 12.53 % (ภาพที่ 39 B) เมื่อเปรียบเทียบกับผลการทดลองในกลุ่มที่ 1 พบว่า น้ำมันระเหยมีผลเพิ่มการบิวดัของถ้ไอ้หนูถีบจักรในสภาพปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$)

- A = กลุ่มที่ 1 ได้รับ 0.1% tween80 ในน้ำ 10 ml/kg BW
 B = กลุ่มที่ 2 ได้รับน้ำมันระเหย (5% volatile oil in 0.1% tween80 ในน้ำ)
 10 ml/kg BW

ภาพที่ 39 แสดงระยะทางการเคลื่อนที่ไปของน้ำหมึกในลำไส้หนูถึงจันทรภาพปกติภายหลังจาก
 ได้รับน้ำมันระเหยจากมะเข็ญเปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุม

ตารางที่ 2 แสดงผลของน้ำมันระเหยจากผลมะเข่นต่อการเคลื่อนที่ไปของน้ำหมึกในลำไส้หนู
ถีบจักรสภาพปกติ

กลุ่มที่ 1 ให้ 0.1% tween80 10 ml/kg BW ทางปาก

กลุ่มที่ 2 ให้น้ำมันระเหย (5% volatile oil) ที่ละลายใน 0.1% tween80 10 ml/kg
BW ทางปาก

ผลการทดลอง	กลุ่มที่ 1 (n = 15)	กลุ่มที่ 2 (n = 15)
ความยาวลำไส้ (ซม.)	41.40 ± 3.96	39.17 ± 5.31
ระยะทางของน้ำหมึก(ซม.)	19.70 ± 4.69	24.40 ± 6.67
% การเคลื่อนที่ของน้ำหมึก	47.09 ± 8.48	61.65 ± 12.53 *

แสดงผลในรูปแบบ Mean ± SD

* แสดงถึงความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างกลุ่มทดลอง (P < 0.05)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย